Handlingsprogram 2026

Innehållsförteckning

1. Liberalism
2. Lära för livet, det livslånga lärandet
3. Personalpolitik
4. Ekonomi
5. Social hållbarhet
6. Klimat & Miljö
7. Kultur – Forntid – Nutid – Framtid
8. Idrott och fritid
9. Socialt ansvar
10. Trygghet i vardagen
11. Integration och mångfald
12. Näringsliv
13. Besöksnäring
14. En hållbar, öppen och inkluderande stad för alla
15. Vatten och avfall
16. Digitalisering
17. Kommunikationer
18. Kollektivtrafik
19. Landsbygdsprogram

Liberalism

Liberalerna är Sveriges liberala parti. Våra politiska åsikter hålls samman av en helhetssyn – liberalismen. Respekten för den enskilda människan är liberalismens utgångspunkt. Målet för liberalernas politiska förslag är att var och en av oss ska ha frihet och möjlighet att förverkliga våra drömmar om ett gott liv. Vi tror på människors förnuft och samvete. Politiken ska riva hinder och skapa förutsättningar – inte bestämma hur vi ska leva våra liv. Men det personliga ansvaret kan aldrig ersättas av politiska beslut.

Liberalerna är ett idéparti. Vi ser inte som vår uppgift att företräda vissa grupper eller intressen. I stället står

vi upp för medborgaren i kontrast till dem som i första hand ser sig som representanter för en viss samhällsklass, livsåskådning eller uppfattning om hur livet ska levas.

Varje människas frihet

Liberalism är att varenda människa ska få styra över sitt liv. Vår politik utgår inte från grupper. För vi vet att alla människor har olika drömmar och förutsättningar.

Frihet och rättvisa

Alla behöver få en ärlig chans i starten för att friheten inte bara ska gälla de starkaste. Därför hjälps vi åt i ett samhälle, tar ansvar för varandra och betalar välfärden tillsammans. Det är grunden för vad som brukar kallas socialliberalism.

Politisk frihet och demokrati

Varje människa har rätt till sin politiska övertygelse, sin religion och livsåskådning. Det viktigaste sättet att trygga denna frihet är demokratin. Den bygger på politisk frihet, allmän rösträtt och rättssäkerhet.

Ekonomisk frihet och marknadsekonomi

Alla ska ha rätt att välja yrke, konsumtion, bosättning och livsstil. Ett väl fungerande sätt att trygga denna frihet är marknadsekonomin tillsammans med gemensam infrastruktur och väl fungerande gemensamma institutioner. Marknadsekonomin bygger på enskilt ägande, närings- och avtalsfrihet, medan det gemensamma stärks och förbättras av väl balanserade skatteuttag.

Rättvisa och solidaritet

Alla människor ska ha goda förutsättningar att utvecklas. Alla former av diskriminering måste därför bekämpas. De sämst ställdas villkor är alltid en viktig utgångspunkt för vårt arbete. I ett liberalt välfärdssamhälle bidrar stat, kommuner och frivilliga gemenskaper till alla människors trygghet och förankringar.

Jämställdhet mellan kvinnor och män

Liberalism handlar om kvinnors och mäns lika rätt till frihet, ansvar och makt. Det liberala uppdraget går ut på att frigöra individen från de begränsningar som bristande jämställdhet innebär, och bekämpa de attityder och föreställningar som ligger bakom.

Internationalism och internationell solidaritet

Liberaler är världsmedborgare. Människors rätt till frihet måste värnas oavsett var på jorden de befinner sig.

Hunger och fattigdom måste bekämpas. Vi arbetar för global frihandel och en generös biståndspolitik. Vi vill stärka demokratin och marknadsekonomin i alla världens länder.

Tillbaka till innehållsförteckningen

Lära för livet, det livslånga lärandet

Liberalerna i Motala vill

- att skolan ska vara en plats där varje elev får förutsättningar att lyckas.
- att läraren ska få ökade möjligheter att utföra sin profession.
- att lärarens yrkesroll skall få en högre status.
- att kommunen skall satsa på speciallärare.
- att förstelärarreformen utökas.
- att vi satsar på lärlingsutbildningen.
- att det skall finnas fortsatt möjlighet att läsa för högre studier på Carlsunds utbildningscenter.
- att friskolornas roll ska vara ett viktigt komplement till de kommunala skolorna.
- att resurserna i förskolan bestäms utifrån verksamheten.
- att Vuxenutbildningen/Särskolan för vuxna/Svenska för invandrare får de resurser och möjligheter för studier, de behöver.
- att Studie- och yrkesvägledningen är en viktig del under skoltiden.
- att satsningen på Resursskolor genomförs fullt ut.

Målet för skolorna

Utbildning är en av grundstenarna i vårt demokratiska samhälle. Barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Skolan ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Skolan ska ta hänsyn till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Om skolan ska vara en plats där barn skapar sin framtid är det helt avgörande att barnen har studiero i klassrummet och trygghet i hela skolan. Därför vill Liberalerna att elever som mobbar ska flytta på sig, inte den elev som är utsatt. Skolan skall vara en plats där man i trygghet kan lära känna sig själv och där man är mer nyfiken på vad en människa är och kan bli än varifrån hon kommer.

Rektor

Rektor, ledningsgrupp och skolkollegium har det fulla ansvaret för att skolans mål uppfylls. Liberalerna vill ge rektor möjlighet att anställa kringpersonal som till exempel lärarassistenter, för att avlasta lärarnas administration, pedagogassistenter samt heltidsmentorer. För elever som skolkat mycket eller blivit avstängda ska rektor och ledningsgruppen kunna fatta beslut om skolplikt utanför skoltid och under lov. Det ska vara enkelt för en rektor och ledningsgruppen att stänga av eller omplacera hotfulla elever. Rektorn ska ha det yttersta ansvaret att besluta om olika åtgärder i skolan efter att hört ledningsgruppens åsikter.

Rektor och huvudman bör se till att lärare får kontinuerlig utbildning, träning och stöd i sitt ledarskap. Rektor ansvarar för att det finns en kultur på skolan som främjar höga förväntningar och hög elevmotivation. Rektor ansvarar för att HBTQ-kunskap finns bland skolans personal. På varje skola ska det finnas kunskap om hedersproblematik. I skolans likabehandlingsplan ska arbetet mot hedersrelaterat våld behandlas. Nolltolerans ska finnas mot att i skollokal eller på skoltid försöka rekrytera elever till våldsbejakande och ickedemokratiska ideologier.

Satsa på lärarna

Lärarnas status måste höjas genom höga löner och goda arbetsvillkor. Liberalerna vill bygga ut systemet med förstelärare, och göra en särskild satsning på förstelärare i utsatta socio-ekonomiska områden. Att ta sig an de största utmaningarna måste löna sig. Förstelärare ska ges möjlighet att avsätta tid och få särskild fortbildning för att kunna fungera som stöd i det kollegiala lärandet. Förstelärare ska utses enligt tydliga och transparenta kriterier.

Lärare ska kunna fördjupa och utöka sina ämneskunskaper under sin karriär. Ett års vidareutbildning på universitet ska erbjudas, för fördjupning eller för att bli behörig i ytterligare ämnen.

Liberalerna vill ha en mer generös inställning till lärarlyft och fortbildning. Vi förordar också att 100 % av lönen utgår vid fortbildning i bristämnen. Lärarna skall ha lön för extra arbete. De som kallas in för att undervisa på lovtid ska ges goda villkor. Liberalerna vill tillåta lönekonkurrens och uppmuntra till lönespridning. Alla lärare skall på låg- och mellanstadiet ha utbildning i läs- och skrivinlärning. Lärarens uppdrag skall vara tydligt och man skall få använda sin tid till undervisning, planering och efterarbete. Det krävs en lärarlegitimation för att sätta betyg.

Läraren skall ha ett tydligt ledarskap i klassrummet. Läraren ska ha mandat att agera mot stök i klassrummet. Vi förordar anställning av heltidsmentorer. De övertar ansvaret som mentorer för flera klasser, så pedagogerna får fokusera på undervisningen i sina ämnen. Mentorerna behöver inte ha en pedagogisk utbildning utan kan komma från andra yrkeskategorier t ex. beteendevetare, socionomer eller fritidsledare, som är lämpliga för uppdraget.

Mer tid i skolan

Liberalerna stödjer beslutet att grundskolan blev tioårig. Skolstart ska normalt ske vid sex års ålder. Den

tidigare förskoleklassen bör vara årskurs 1. Förlorad undervisning måste snabbt tas igen. Om eleven missat stor del av undervisningen pga frånvaro, av olika anledningar, ska rektor kunna fatta beslut om skolplikt utanför skoltid och under lov. Liberalerna anser att det bör anordnas lovskola redan i klass fyra. Idag anordnas frivillig lovskola i årskurs 8. För att kunna hinna ta igen förlorad studietid behöver det finnas möjlighet tidigare.

Kunskap

Vi vill att skolan ska ha tydliga kunskapskrav. Kärnämnen som svenska och matematik är fortsatt mycket viktiga. Liberalerna vill göra detta genom att förlänga undervisningstiden i lågstadiet med i snitt en timme per skoldag. Läs- och skrivtest bör genomföras i mitten av årskurs 1. För de elever som inte når upp till målen ska då extra lektioner i läs- och skrivinlärning direkt sättas in.

Liberalerna vill fortsätta satsningen på läromedel i skolan. Behovet av tryckta läromedel är stort då mycket av lärarnas tid går åt att sammanställa och kopiera material till sina elever. Sverige är det land i Norden som investerar minst pengar på läromedel i skolan. Liberalerna vill utöka möjligheten till läxläsning i skolan för att underlätta för elever som inte har möjlighet att få ett bra läxstöd hemma. Lärarna måste lägga upp undervisningen så att eleven får till sig de kunskaper som krävs för att klara utbildningen under lektionstid. Detta ställer också högre krav på den stödundervisningen som måste finnas i skolan, för de elever som behöver. Uppmuntra ideella krafter att erbjuda läxhjälp.

Ansvaret för skolan

Liberalerna vill att staten, istället för kommunen, tar över huvudansvaret för skolan – skolan behöver ökad likvärdighet och tydligare styrning. Det skulle också ge högre status till både skolan och läraryrket. Dåliga skolor ska aldrig accepteras. Skolor och förskolor som inte klarar sitt uppdrag ska kunna stängas ned eller snabbt sättas under tvångsförvaltning, om skolan är en friskola.

Förbättringar för nyanlända elever

Liberalerna vill att nyanlända elever ska ha rätt till fler lektioner i svenska eller svenska som andraspråk. Vi vill också inrätta ett särskilt preparandår för nyanlända elever som siktar på att påbörja gymnasieskolans teoretiska program. För att få en jämnare fördelning av asylsökande och nyanlända elever på fler skolor, vill Liberalerna att kommunala skolor ska kunna frångå närhetsprincipen på samma sätt som friskolor. Uppdelning av undervisningen mellan flickor och pojkar ska inte kunna göras av religiösa skäl – bara tillfälligt och då av pedagogiska skäl.

Aktivt skolval och valfrihet

Alla ska kunna välja skola. Liberalerna vill att fler elever ska få möjlighet att göra ett val av skola. För att lyckas med det är det viktigt med bättre information till så väl elever som föräldrar. Till de friskolor som har kösystem ska barn kunna ställas i kö tidigast ett år före skolstart.

Omdömen och betyg

Den individuella utvecklingsplanen som varje elev har ska fortsätta att utvecklas och föräldrarna ska utifrån denna få information om sitt barns förmåga. Elever som inte når godkänt i svenska och matematik under lågstadietiden ska automatiskt få rätt till extra lektioner, läxhjälp, speciallärarhjälp. Skolorna ska erbjuda lovskola till elever som behöver extra stöd och för de elever som vill lära mer.

Betygen ger en bra information till föräldrarna om hur det går för deras barn. En tidig utvärdering gör också att lärarna kan upptäcka vilka elever som inte hänger med i undervisningen och sätta in stöd och hjälp. Obligatoriskt betyg från och med vårterminen i årskurs 4. Föräldrar och elever ska ha rätt till skriftliga omdömen från årskurs 1.

Barn med särskilda behov

De elever som har stora inlärningssvårigheter ska mötas av lärare och speciallärare med bred kompetens. Det är också viktigt att det finns andra personalkategorier, som till exempel elevassistenter, som är ett stöd för elever med fysiska och psykiska behov. Det är mycket viktigt att elever med särskilda behov ska ges en anpassad utbildning utifrån sina förutsättningar. Avseende särbegåvade elever ska de ges utmaningar utifrån sina förutsättningar. Viktigt att dessa elever får uppgifter och undervisning på sin nivå. Lika viktigt som stödet till barn, som behöver stödundervisning.

Vi har återinfört Resursskolan igen för dem som behöver ett större stöd i skolan på grund av olika funktionsnedsättningar. Men vi behöver även jobba för att de barn som behöver större utmaningar i skolan, som befinner sig på en högre nivå än sina jämnåriga kunskapsmässigt och behöver få undervisning och läromedel på sin nivå. Vi måste se varje elevs särbegåvning som en tillgång som kräver specifika anpassningar, precis som elever med andra typer av särskilda behov. Genom att fånga upp dessa elever räddar vi individer från att slås ut och säkrar framtidens kompetens för hela samhället.

Många grundskolor i Motala kommun har ”trygga bon” där elever kan få hjälp och stöd under kortare perioder om behov finns. Dessa används olika från skola till skola. För att kunna stödja och hjälpa elever med mycket stora behov ska Resursskolan finnas. Viktigt att Resurskolan byggs ut till de beslutade 36 platserna under mandatperioden. SU-gruppens målgrupp och ställning gentemot Resurskolan ska utredas och belysas.

El Sistema

Vi vill värna El Sistema i dess nuvarande form som en viktig del av kommunens kultursatsningar för barn och unga.
Verksamheten ska organiseras så att den i möjligaste mån inte påverkar den ordinarie undervisningen negativt och vi ser positivt på att El Sistema i huvudsak förläggs till eftermiddagar.

Psykisk ohälsa

Allt fler barn och ungdomar mår psykiskt dåligt. Därför är det viktigt att elevhälsan får tillräckliga resurser.

Den nyligen framtagna handlingsplanen mot suicid bör vara ett viktigt verktyg i det arbetet. Ingen person ska behöva hamna i en sådan utsatt situation att suicid upplevs som den enda utvägen. Ett gott samarbete med hälso- och sjukvården är en förutsättning för framgång i det arbetet.

Studie- och yrkesvägledning

Vi anser att studie- och yrkesvägledningen behöver förtydligas, sättas in i tidigare årskurser och vara en kvalificerad samtalspartner genom hela utbildningstiden. Viktigt att elever får ett bra stöd till självständiga val.

Förskolan

En bra skolstart ger alla barn större chans att lyckas i livet och utjämnar människors möjligheter i livet oavsett vilken bakgrund man har. Vi arbetar för att förskollärare ska få ta del av förstelärarreformen. Förskolan ska erbjuda en stimulerande, rolig och trygg miljö där barns nyfikenhet och kunskapstörst tas tillvara. Förskolans betydelse för barns utveckling, inte minst gällande språkträning för nyanlända barn, är central. Alla barn i förskolan har rätt till modersmålsstöd. Öppna förskolan möjliggör för barn och föräldrar att träffa andra och träna svenska språket, den bör därför ha hög tillgänglighet. Arbetet med att minska storleken på Motalas barngrupper och samtidigt höja personalens kompetens måste intensifieras. Det är av yttersta vikt att tidigt uppmärksamma barn som har svårt för inlärning.

Föräldrar ska kunna välja mellan kommunal eller alternativ barnomsorg.

Grundskolan

Enligt Skolverkets officiella statistik för läsåret 20/21, var 80% av högstadieeleverna som slutade årskurs 9 behöriga till yrkesprogrammen i gymnasieskolan. Det ger att 20% av eleverna gick ur grundskolan utan gymnasiebehörighet. Lägst andel godkända betyg har ämnet svenska som andraspråk. Detta anser vi bekymmersamt och det är av yttersta vikt att lyfta upp skolan på dagordningen. Bästa sättet anser vi är att systematiskt satsa från förskolan till skolår 3 (F-3), så att alla som börjar år 4, har stabila kunskaper i ”Läsa-Skriva-Räkna”. Då kan eleverna med motivation och goda resultat tillgodogöra sig undervisningen i mellanstadiet inför högstadiet. En annan viktig satsning som kommunen måste göra är att utöka antalet lärare i svenska som andraspråk. Alla grundskolor har inte tillgång till utbildade lärare i svenska som andraspråk och det gör att elever med annat modersmål än svenska inte kan få den introduktion till språket som är så viktigt för nyanlända. Med mätbara mål, prov och tester kan rätt hjälp sättas in tidigt om man upptäcker att eleven behöver extra stöd. Således förordar vi tidiga insatser och fokus på lågstadiet.

Gymnasieskolan

Gymnasiet ska förbereda elever för yrkesliv och högre studier. Alla ungdomar är inte lika teoretiskt lagda och därför är det viktigt att det finns alternativ. Liberalerna vill satsa mer på lärlingsutbildningen. Lärlingar skall bli ett naturligt inslag i gymnasiet genom att de blir en egen programform och tydligare än idag knyts

till arbetsmarknaden. Yrkesutbildningen ska i större utsträckning bedrivas i företagens eller branschens regi genom företagsförlagd utbildning. För att nå högskolebehörighet inom dessa program ska det vara möjligt att läsa in extra teoretiska ämnen.

Liberalerna vill fortsätta utveckla samarbetet med industrins framtida behov i Motala och regionen samt samordna med andra utbildningar såsom Teknikcollege och Vård- och omsorgscollege – Liberalerna vill fortsätta samverkansformer för att utveckla utbildningar och verksamheter inom flera områden och även utveckla idrottsutbildningen på Platengymnasiet. Vi Liberaler kommer att arbeta för att ett antal lektorattjänster ska införas på våra gymnasieskolor i Motala kommun och att detta arbete kommer att ske i samarbete med Linköpings universitet. Förstelärare bör finnas även inom yrkesprogrammen.

Högskoleutbildning

Distansutbildningar är en alltmer populär utbildningsform som främst erbjuds på landets högskolor och universitet. Möjligheten att läsa på distans finns idag i Motala, genom Carlsunds utbildningscenter som samarbetar med universitets- och högskoleämbeten, i form av enstaka kurser och/eller hela program. Vi Liberaler anser att denna utbildningstyp är positiv för Motala, då utbildningsnivån kan höjas och då den är så flexibel, kan utbildningen anpassas efter deltagarens behov. Campus Motala ska utvecklas för att steget in i universitetsvärlden ska bli lättare.

Yrkeshögskolan – YH

Yrkeshögskolan är en eftergymnasial utbildningsform som kombinerar teori med praktik och den görs i nära samarbete med arbetslivet. Den är ett bra komplement till högskoleutbildningen och denna skolform har visat sig framgångsrik och populär med stora praktiska inslag. Liberalerna ska arbeta för att fler yrkesutbildningar anordnas i Motala och här är det viktigt, att samarbete sker med YH-myndigheten och Region Östergötland, för kompetensförsörjning i arbetslivet.

Vuxenutbildningen (Komvux) / SFI

Den kommunala vuxenutbildningen är en resurs för kompetensutveckling för alla som behöver få ta del av den under olika skeden i livet. Utgångspunkten ska vara den enskildes behov och förutsättningar. Fler behöver få möjlighet att omskola sig och förbättra sina grundkunskaper. På så sätt får fler nya chanser i livet. Den som fått minst utbildning ska prioriteras. (Skollagen 20 kap.)

Här finns kurser på grundläggande och gymnasial nivå som närstudie- eller distanskurser. Här kan man också läsa en yrkesutbildning. Stödet till vuxenutbildningen ska gälla från åldern 20 år och uppåt. Den kommunala vuxenutbildningen omfattar: grundläggande nivå, gymnasienivå och SFI.

SFI – Svenska för invandrare, är en grundutbildning i svenska språket för vuxna som inte har svenska som modersmål. Vi Liberaler poängterar vikten av att alla program inom SFI-undervisningen har en koppling till praktik och arbete. Kunskaper i svenska är en viktig framgångsfaktor för att bryta utanförskap som många invandrare lever i. För att öka likvärdigheten, höja kvalitén och förbättra tillgängligheten i kommunen ska

Lagen om valfrihet, LOV, gälla på SFI/Komvux.

LÄRVUX – Särskild utbildning för vuxna

Särskild utbildning för vuxna, eller Lärvux, riktar sig till de som har fyllt 20 år, men inte kan tillgodogöra sig en vanlig utbildning på grund av olika funktionsvariationer. Liberalerna vill uppmärksamma denna grupps utbildningsbehov genom att de kan söka utbildning på Lärvux. Detta skall vi göra genom att anhöriga, gode män, arbetsförmedlare, samt kommunen, samarbetar för att nå denna målgrupp.

Tillbaka till innehållsförteckningen

Personalpolitik

Liberalernas personalpolitik fokuserar på att individen ska kunna forma sitt liv genom arbete, med betoning på flexibilitet, trygghet och kompetensutveckling. Vi vill att arbetsrätten ska balansera trygghet och flexibilitet, att äldres kompetens tas tillvara, att lön ska följa kompetensutveckling, och att arbetspraktiken görs mer inkluderande för att sänka trösklar till arbetsmarknaden.

Nyckelområden

LEDARSKAP (I KOMMUNAL VERKSAMHET)

- Ledarskap för en kreativ och dynamisk arbetsplats, där personalen utvecklas.
- Stärka Motala kommun som "varumärke" och attraktiv arbetsgivare

ARBETSMARKNAD OCH ANSTÄLLNINGSBARHET

- Sänka trösklarna till arbetsmarknaden, särskilt för utrikesfödda och unga.
- Göra arbetsrätten mer flexibel för att möta dagens arbetsliv, utan att kompromissa med tryggheten.
- Öka möjligheterna att få sitt första jobb.

KOMPETENSUTVECKLING OCH LÖNEUTVECKLING

- Individens löneutveckling ska avspegla kompetensutveckling och erfarenhet.
- Alla medarbetare ska arbeta på sin högsta kompetensnivå.

ARBETSMILJÖ OCH TRYGGHET

- Stärka rättigheterna för anställda vid företag utan kollektivavtal.
- Öka insatserna för att förbättra arbetsmiljön, särskilt på otrygga arbetsplatser.

ÄLDRE I ARBETSLIVET

- Ta tillvara på kunskap och erfarenhet hos äldre arbetstagare.
- Bekämpa fördomar och diskriminering.
- Ta bort regler och avtal som hindrar äldre att arbeta om de vill.

ARBETSKRAFTSINVANDRING

- Göra det enklare att anställa internationell kompetens.
- Ge utländska studenter en chans att stanna och arbeta efter examen.

Tillbaka till innehållsförteckningen

Ekonomi

Liberalerna i Motala vill

- genomföra ett antal investeringar för att säkerställa service och öka kommunens attraktion.
- att alternativa utförare ska vara ett naturligt inslag i den kommunala verksamheten
- att kommunalskatt ska vara oförändrad under mandatperioden
- att kommunen fortlöpande driver ett samordnat effektivitets, kvalitets och digitaliseringsarbete

God ekonomisk hushållning

Liberalerna tar ansvar för en god ekonomisk hushållning av våra gemensamma resurser. För att uppnå detta behövs en effektiv och välfungerande organisation, fokus på kärnverksamhet av hög kvalitet, underhåll av kommunens befintliga anläggningar och infrastruktur. Och en fortsatt organisatoriskt samordnad digitalisering (se vidare under rubriken ”Digitalisering”)

En mångfald utförare behövs i verksamheten för att utveckla kommunen. Vi kommer därför att fortsätta arbetet med fler alternativa utförare bl a inom äldreomsorgen och hemtjänsten och med konkurrensutsättning av kommunala serviceverksamheter såsom städning, renhållning, IT-tjänster, fastighetsförvaltning och skötsel av gräsytor mm. För att säkerställa en hög kvalité av all verksamhet, så väl i kommunalregi som av alternativa utförare, ska uppföljning och kvalitetssäkring vara ett kontinuerligt arbete.

Det är viktigt att kommunen regelbundet jämför sig med andra kommuner, för att kunna bedriva en effektiv verksamhet. Utvärdering och efterkalkyl skall alltid göras vid större investeringar/upphandlingar för att förbättra och lära, och därmed bli en allt bättre upphandlare. Samverkan med andra kommuner ska alltid vara ett övervägt alternativ för att effektivisera, detta kan t ex gälla upphandlingar, kommunal service eller

IT-tjänster.

Fler innevånare, fler företag, fler i sysselsättning och fler besökare är Liberalernas ekonomiska drivkraft att klara de närmaste årens förväntade stora och viktiga investeringar inom skola, äldreomsorg, kultur- och fritidsanläggningar. Liberalerna vill öka intäktssidan genom att möjliggöra för fler företagsetableringar på orten. Det finns redan externa aktörer som står redo att etablera sig i Motala och vi ser gärna fler. Liberalerna vill också göra Motala attraktivt för inflyttning genom en attraktiv boende- och arbetsmiljö med bra pendlingsmöjligheter till närliggande orter. En attraktiv och väl fungerade besöksnäring kommer dessutom locka besökare till Motala. Liberalerna kommer fortsätta att arbeta för att i större utsträckning bygga, äga och drifthålla offentliga lokaler och verksamheter i samverkan med näringslivet och Bostadsstiftelsen Platen. Genom kloka prioriteringar möjliggör vi för Motala att växa och utvecklas.

Utifrån de investeringsbehov som kommunen har de närmaste åren kommer upplåningsbehovet att öka under perioden 2027-2030. För att begränsa kommunens upplåningsbehov anser vi att en tillgångsöverföring bör ske från Bostadsstiftelsen Platen till kommunen. Därigenom kan kommunen få tillgång till de övervärden som finns i Bostadsstiftelsen Platens bostadsbestånd. Resultatet ska långsiktigt uppgå till minst 2,5 % av skatteintäkter och statsbidrag.

Kommunens skattesats anser vi ska vara oförändrad under mandatperioden.

Tillbaka till innehållsförteckningen

Social hållbarhet

I ett socialt hållbart Motala känner sig Motalaborna delaktiga i kommunens utveckling.

Vi ska fortsätta stödja tjänstepersoner att ta fram statistik som fungerar som stöd vid prioritering av insatser för att skapa ett socialt hållbart samhälle

- att Motala kommun varje år skall publicera en hållbarhetsrapport som syftar till att följa upp samt uppmärksamma sociala, ekonomiska och miljömässiga trender och se var prioriteringen på längre sikt skall ske.
- att social hållbarhet ska anpassas och utformas utifrån de grupper som har störst behov.

Samarbete mellan kommunen, näringslivet, civilsamhället och olika organisationer behövs för att möta framtidens utmaningar.

Tillbaka till innehållsförteckningen

Klimat & Miljö

Sveriges skydd av artrika miljöer och skogar med höga biologiska värden har halkat efter stort. Det nationella målet om levande skogar är inte prioriterat tillräckligt och har inte uppnåtts på många år enligt Naturvårdsverket.

Barn och unga är de som kommer att leva längst med konsekvenserna av den klimatpolitik som världen för just nu. Därför vill vi liberaler bjuda in alla Motalabor till samtal och samarbete om klimatkrisen, såväl unga som vuxna och äldre. Alla spelar roll och kan bidra på olika sätt.

Liberalerna i Motala vill

- att vi identifierar hur och i vilka delar det offentliga i onödan påverkar klimatet, naturen och miljön i samhället – vi vill inte förbruka och äventyra våra planetära resurser i onödan
- att läckage och utsläpp av metangaser från östgötaslättens berggrund inventeras och bromsas
- att kunskaps- och informationsspridning genomförs regelbundet med klimatvänliga aktiviteter. Gärna i samverkan med lokala miljöorganisationer
- att Vättern värnas och vårdas som en strategiskt viktig dricksvattentäkt och rekreationsområde
- att riktigt gamla skogar med höga naturvärden och rikt djurliv i Motala identifieras och undersöks i vilken form de kan skyddas mot onödig exploatering och skövling av okunskap
- verka för att hyggesfria hållbara skogsbruksmetoder, vilka ger bättre skydd till skogens biologiska mångfald, om möjligt används i första hand – före industriellt kalhyggesbruk
- verka för att Parisavtalets koldioxidbudget bryts ner till lämpliga aktiviteter på lokal nivå som tydliggör kommunens och medborgarnas möjligheter att bidra till att vi når beslutade klimatmål
- att större fokus läggs på lokala planer för utbyggnad av hållbara energikällor, som fjärrvärme, solvärme, solceller, berg- och markvärme m.m. för att få en mångfald av energikällor som gör vår energiförsörjning mindre sårbar och dessutom minskar vår mänskliga klimatpåverkan
- att en större utbyggnad av biogasnät till producenter och konsumenter i kommunen utvärderas och blir verklighet om det är möjligt – läckande metangas gör betydligt mindre skada för klimatet om den förbränns till koldioxid innan den släpps ut i atmosfären
- att vi ska värna om stads- och landskapsbild – den upplevda miljön i staden, i tätorten och i våra landsbygder i hela kommunen
- att kommunen tillsammans med andra bygger ett nät med laddstationer på strategiskt utvalda platser och målpunkter över hela kommunen – även i våra landsbygdsorter
- att kommunen snarast påbörjar inventering av potentialen för produktion av solel, samt gör en storsatsning på montering av solpaneler på samtliga fastigheter som har takytor i soliga lägen
- att nya detaljplaner redovisar potentialen för lokal energiproduktion med olika typer av

takkonstruktioner och riktningar av nya byggnader mot solen för god planering och optimering av byggnadens konsumtion och produktion av energi.

- att samtliga detaljplaner digitaliseras, då detta i nuläget endast har gjorts delvis i kommunen. Digitala planer underlättar både smart planering och öppenhet.
- att Motala kommun aktivt deltar i arbetet med Östergötlands energi och klimatstrategi.
- att kommunen skyndsamt tar fram och arbetar efter tre centrala styrdokument: Handlingsplan för energi och klimat, Handlingsplan för biologisk mångfald samt ett övergripande Hållbarhetsprogram.

Mer biogasproduktion

Så mycket som möjligt av den metan som naturligt läcker ut i atmosfären från östgötaslätten måste omhändertas och användas som bränsle! Metan är ca 20 ggr aggressivare mot klimatet än koldioxid och vinner på att passera genom motorer eller elgeneratorer. En genomtänkt utbyggnad av biogasnätet bör därför genomföras. Den tekniska kunskapen finns redan i vårt län. Ökat samarbete är nödvändigt över kommun- och länsgränserna. Småföretagare och lantbrukare som vill etablera sig inom biogassektorn ska stimuleras.

Laddstationer för cyklar och elbilar

Kommunen bör stimulera omställning från fossila förbränningsmotorer till eldriven fordonspark genom att uppföra ett antal laddningsstationer för elbilar på strategiska platser över hela kommunen, exempelvis i Varamobaden där man ska kunna ladda elbilen medan man tar ett dopp i Vätterns klara vatten, äter en bit mat etc. Dessa laddningsstationer kan vara solcellsdrivna och samtidigt ge skugga och skydd mot regn. Laddstationerna, såväl de kommunala som privata, ska användas i kommunens marknadsföring för att visa att vi är en miljömedveten och klimatsmart kommun som bryr oss om planeten och aktivt främjar omställningen till eldrivna fordon för alla bilister – både inresande, genomresande och lokala bilburna invånare.

Värna Vätterns dricksvatten och djurliv

Vättern måste värnas, då den är en mycket viktig dricksvattentäkt för Motala, både för oss själva och våra närliggande regioner. Och i en framtid kanske även för Mälardalen. Motstående intressen som ökat tryck på militära provskjutningar och borrning efter gas och gruvbrytning måste prövas noggrant, så att inte Vättern skadas. Utsläppen av avfall och fekalier från båtar måste upphöra genom att erbjuda mottagningsstationer på land. Läckage av mikroplaster från reningsverk och vattendrag till Vättern måste minska drastiskt. Även vattenkvaliteten i den nedströms liggande sjön Boren måste hållas på en hög nivå eftersom den utgör dricksvattentäkt för Borensberg och andra orter utmed Motala ström. En hög reningsgrad i vårt reningsverk bidrar också till att minska miljöbelastningen av Östersjön. I kommunens övriga sjöar ska utsläppen minimeras. Fler vattenskyddsområden bör inrättas i kommunen för att skydda och säkerställa grundvattentäkternas vattenkvalitet.

Ökad insamling av avfall

Insamlingen av avfall bör utvidgas så att fler typer av sorterat avfall hämtas vid hushållen. Därmed kan vi minska på hushållens behov av egna transporter för besök på avfallsanläggningar i Tuddarp och Borensberg. Användandet av den s.k. Gröna påsen är hög i Motala, men det finns utrymme att öka nyttjandet ännu mer, även inom mat- och restaurangsektorn. Marknadsföringsinsatserna bör därför fortsätta. Antalet kostnadsfria tillfällen att privat få lämna avfall på avfallsanläggningarna anser vi inte ska begränsas.

Elektrifiering och framtidens elnät

Liberalerna arbetar för elektrifierade lösningar på alla transportslag. Elektrifierade transportslag ger hög verkningsgrad för miljön. Liberalerna i Motala jobbar för elektrifierade lösningar på alla transportslag i kommunen. Det betyder att vi föredrar att använda transportslag som inte släpper ut några partiklar eller koldioxid. All form av förbränning har för dålig verkningsgrad och är inte bra för miljön. Vi måste få till en plan för laddinfrastrukturen i kommunen så att det gynnar besöksnäringen, transportsektorn och boende. Vi vill även ha en plan för att ladda båtar i Göta kanal och Vättern. Vad gäller biogasen så ska den användas antingen direkt i fordon eller tillverka elektricitet av.

Vi ska även aktivt arbeta för att introducera dubbelriktad laddning av eldrivna fordon (så kallad Vehicle-to-Grid, V2G). Genom detta kan bilar, bussar och lastbilar hjälpa till att balansera elnätet via smarta laddboxar som både laddar fordonet och skjuter till el när det lokala nätet behöver det som mest.

Mer infångad solenergi behövs

Kommunen bör vidareutveckla solkartan som visar var det är mest effektivt att installera solpaneler på ett hustak och göra kartan kommuntäckande och levande så att alla nya och planerade hus automatiskt förses med sin solelpotential. Kommunen bör dessutom snarast påbörja att anlägga solpaneler på sina egna fastigheter för att vinna erfarenheter och hushålla med våra skattemedel. En solenergianläggning lever i ca 25-30 år. Investeringen kan idag (år 2022) bli återbetald efter ca 5-10 år, vilket således ger en avkastningspotential på upp till 3-5 ggr insatsen!

Kommunen bör stimulera byggandet av flerbostadshus i trä, då det är ett mer miljö- och klimatvänligt byggande än konstruktioner i betong. Likaså bör planering av nya byggnader utföras så att fasader, hustak optimeras geografiskt och byggnadsmaterialmässigt för att fånga solens energi.

Vi vill verka för att kommunen fortsätter att målmedvetet se över sin energianvändning. Ledstjärnor ska vara förbättrad ekonomi och minskade utsläpp. Dessutom ska kommunen underlätta för och stödja andra energianvändare i kommunen att göra samma sak.

Framtidens fjärrvärme och villkor för kärnkraft

Fjärrvärmen bör fortsatt byggas ut genom etablering av nya mindre fjärrvärmecentraler som drivs med alternativa bränslen. Användning av solpaneler, berg-, markvärme, samt andra fossilfria energikällor bör

stimuleras och planeras för så de blir enklare att bygga ut än idag.

Om det i framtiden byggs kärnkraft av SMR-typ (små modulära reaktorer) i Motala kommun, kommer dessa verk att producera tio gånger mer värme än vad Motala, Borensberg och Vadstena behöver tillsammans. Det vore ett megastort slöseri med miljö- och energiresurser om denna överskottsenergi bokstavligen skulle gå upp i rök genom kraftverkens kyltorn.

Därför sätter Liberalerna som ett absolut villkor att ett eventuellt kärnkraftverk kopplas upp mot fjärrvärmenäten i Motala och Borensberg. Då kan vi helt sluta elda med grot (grenar och toppar) och flisade träd från skogen i våra fjärrvärmeverk. Vi förordar en lokalisering norr om sjön Boren. Det är dubbelt så bra som en placering vid dricksvattentäkten Vättern, där många invånare känner en oro.

Seminarier om lokala risker vid klimatförändring

För att möta redan inträffad och väntad kommande klimatförändring måste kunskaperna om dess konsekvenser ökas, som exempelvis intensiv nederbörd, ökad risk för översvämningar, utläckage av föroreningar, samt skred och slamströmmar. Ett årligt återkommande klimatanpassningsseminarium bör genomföras i kommunens regi med inbjudna sakkunniga.

Dagvattnet bör i en allt högre utsträckning tas om hand lokalt. Orsakerna är att ökad regnintensitet på grund av klimatförändringen kan medföra att befintliga dagvattennät i framtiden inte kan svälja vattenmassorna. Dessutom finns ökad risk för överläckage från spillvattenledningar. Recipienterna kan därmed påverkas negativt. Befintliga spill- och dagvattenledningars tillstånd bör inventeras och vid behov åtgärdas.

Befintliga avfalls- och slaggdeponier, samt andra förorenade områden bör inventeras och ses över med tanke på ändrat klimat och nederbördsmönster och därmed ökat utläckage av föroreningar. Vid behov ska åtgärdsprogram genomföras.

Staden behöver levande landsbygder

Ökad satsning på kollektivtrafiken behövs för minskat privat åkande, exempelvis genom etablering av tågstationer i Godegård och Fågelsta för pendling och regionaltåg. Det är strategiskt viktigt för utvecklingen att vi river de administrativa murarna i gränslandet mot Örebro län. Ökad linjetäthet för kollektivtrafik på landsbygden genom anropsstyrda bussar och närtrafik som fungerar som alternativ till resande med egen bil. Staden har ett behov av tillgång till levande landsbygd, vilket kollektivtrafiken behöver tillgodose. Då fungerar det inte att enbart räkna resenärer per buss eller tåg i endast en riktning från eller till våra landsbygder.
Samtidigt måste vi generellt öka tillgängligheten till samhällsfunktioner i hela kommunen, så att det blir enkelt att bo, leva och verka på landsbygden utan att kompromissa med servicenivån.
Generering av el med vatten- eller vindkraft bör ökas i samarbete mellan kommunen och privata näringslivet främst för egen förbrukning. Vind- och vattenkraftverken får dock inte byggas ut så att de påverkar miljön i för hög grad.

Digitala arbetsresor ger inga utsläpp

Den mest miljövänliga arbetsresan är den som inte alls behöver utföras. Dessutom sparar vi tid och pengar som kan investeras i lokal utveckling istället för i bensin och diesel som bokstavligen bränns upp och smutsar ner vår planet.

Bredbandsutbyggnad behövs till alla hus där människor finns

Vi behöver se till att varenda fastighetsägare i hela kommunen erbjuds möjlighet att anslutas till ett öppet fibernät.

Öppna data för miljön och klimatet

Öppen tillgång till kommunala kartdata kan bidra till ett klimatsmart samhälle, effektivare bostadsbyggande, nya gröna innovationer och nya jobb, samt identifiering och skydd av höga naturvärden. Här finns en stor outnyttjad potential som är lätt att börja hämta hem!

Grön infrastruktur, planetära gränser och och Agenda 2030

Motala kommun är bra på att vårda den kommunägda skogens gröna värden, men vi kan bli bättre på att se till helheten med hjälp av modern informationsteknologi. Med smart samhällsplanering, grön infrastruktur och positiv påverkan kan vi stimulera varandra, dvs alla som verkar inom kommunens territorium kan bidra till att förstå allvaret med den pågående artutrotningen för vår välfärd. Här kan vi alla agera lokalt och bidra till de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Mål nr 13 om biologisk mångfald kan uppfyllas bättre med hjälp av aktiviteter och geografisk kommunikation.
För att säkerställa att vi faktiskt levererar på våra åtaganden bör en systematisk uppföljning av Agenda 2030 ske på kommunal nivå. FN:s hållbarhetsmål innehåller 169 delmål, och kommunen bör löpande följa upp i vilken utsträckning vi efterlever och når dessa.
I enlighet med FN-konventionen om biologisk mångfald (CBD) som Sverige har undertecknat och förbundit sig till (Nagoyaavtalet) ska minst 17 procent av ekologiskt representativa och väl sammanhängande nätverk skyddas till 2020. Det är långt kvar innan vi når detta mål. Enligt forskarna bör målet vara ca 20 % för att vara långsiktigt hållbart.

PLANETÄRA GRÄNSER

De gränser som nu har överskridits är enligt forskarna:

1. Klimatförändringar
2. Förlust av biologisk mångfald
3. Förändrad markanvändning
4. Förändrade biogeokemiska flöden av kväve och fosfor

Planetära gränser är ett relativt nytt begrepp som introducerades 2009 av forskare verksamma vid Stockholm Resilience Center och Australien National University i Canberra. Det handlar om nio processer, miljöförändringar, som orsakas av mänskliga aktiviteter.

Övriga fem gränser:

5. Ozonskiktets uttunning i stratosfären
6. Havsförsurning
7. Färskvattenanvändning
8. Aerosoler i atmosfären
9. Nya kemiska substanser

Att överskrida gränserna innebär stora risker och förändrar förutsättningarna för livet på jorden. När vi väl har passerat en viss tröskel kommer det inte vara möjligt att vända eller ens sakta ner förändringarna i jordsystemet även om vi lyckas bromsa utsläpp av växthusgaser, förlusten av biologisk mångfald, eller förändrad markanvändning.

Biosfärområde

En utredning om ett biosfärområde i delar av kommunen har presenterats och vi ser gärna att det förverkligas. På så sätt kan vi lyfta fram intressanta och värdefulla natur- och kulturvärden. Ett biosfärområde är ett modellområde för hållbar utveckling och lokala lösningar på globala utmaningar. Det handlar om samspelet mellan människa och miljö.

Tillbaka till innehållsförteckningen

Kultur – Forntid – Nutid – Framtid

Liberalerna i Motala vill

- att biblioteket, konsthall och teater ska vara navet i kommunens kulturella verksamhet
- att biblioteket i samarbete med kulturskolan bör vara ett levande kunskapscentrum och ett kreativt tillskott i Motalas kultur
- att kulturföreningar och folkbildningsarbetet ska ha fortsatt stöd
- att samarbetet mellan de kulturella verksamheterna och besöksnäringens aktörer ges särskild omtanke
- att en särskild och sakkunnig kontaktperson/estetiskt råd finns för kommunikation mellan kommunen och dess kulturarbetare. Dessa möten bör präglas av ömsesidig information, idéer och förslag på

förbättringsområden inom kommunen

Östergötland är ett län rikt på kultur. Vårt kulturarv måste vårdas och göras känt, vara tillgängligt och under ständig utveckling. Kultur ”den mänskliga odlingen” är den näring som alla människor behöver för att utvecklas till såväl kropp som själ. Motala kommun har en betydande roll i det Östgötska kulturlandskapet.

Konstnärlig utsmyckning och gestaltning ska prioriteras när det byggs om eller byggs nytt och vid utsmyckning av parker och offentliga miljöer. Vi värnar om att en rimlig del av kommunens hela investeringsbudget ska användas till olika former av konstnärlig utsmyckning, på och i byggnader och offentliga platser. Tävlingar och utlysningar ska vara jurybedömda med minst en professionell kulturskapare från annan kommun.

Graffiti anser vi ska vara en accepterad konstform. Därför vill vi att kommunen upplåter lämpliga legala ytor, där utövarna får utlopp för sin kreativitet. Däremot ska det råda nolltolerans att graffitimåla andra ytor som husväggar, teknikhus, mm. Nolltolerans anser vi ska innebära att graffitimålningar på icke tillåtna ytor ska avlägsnas inom 24 timmar.

Rikt kulturliv

Motala kommun ska ha ett rikt och levande kulturliv och vara en mötesplats för professionella kulturskapare inom olika genrer och kommunens innevånare, för gammalt och nytt, inhemskt och multikulturellt. För att alla skall vara delaktiga i och kunna ta del av ett brett kulturutbud skall delar av det finansieras med allmänna medel. Kulturen ska vara en drivkraft för samhällsutvecklingen och ett verktyg i kommunens arbete för att stärka demokratin och motverka främlingsfientlighet och rasism.

Kulturell mångfald stimulerar, berikar och utvecklar. Kulturen ska vara en mötesplats för inhemskt och invandrat, gammalt och nytt. Målet är respekt och tolerans ska råda. Demokrati ska vara en ledstjärna. Alla former av främlingsfientlighet och rasism ska bekämpas.

Miljön har betydelse

Att människor mår bra i miljöer som är välordnade, varierade och estetiskt utformade är väl dokumenterat. Parker och planteringar ska vårdas väl. De ska vara till glädje för alla, såväl kommuninvånare som besökande. Gamla och sjuka träd ska ersättas med nya. När nya buskar ska planteras kan man välja bärbuskar som vinbär och krusbär. Varje årstid har sin tjusning. Årstidsbundna planteringar bör anläggas, gärna med olika teman. Kulturlandskapet med alla dess värdefulla naturtyper, växter och djur ska vi vara särskilt rädda om.

Biblioteket och kulturskolan

Biblioteket i samarbete med kulturskolan bör vara ett levande kunskapscentrum och ett kreativt tillskott i Motalas kultur.

Biblioteken skall ha generösa öppettider. Bokbussen ska vara ett komplement till biblioteken för att nå alla kommundelar. Det ska råda god tillgång på såväl äldre som nyutkommen skönlitteratur. Facklitteratur ska

vara så aktuell som möjligt. Boklånen ska vara kostnadsfria. Biblioteken ska tillhandahålla tidningar och tidskrifter som kan representera olika religioner, länder och språk, kulturer och intressen. Internet ska byggas ut så att tillgängligheten ökar. Biblioteken bör anordna sagostunder och teater för barn. Biblioteken och skolorna ska ha ett nära samarbete för att stimulera eleverna till ökat läsande och aktivt kulturdeltagande.

Kulturskolan ska omfatta alla barn och ungdomar 4-19 år och vara ett alternativ till det kommersiella utbudet. Instrumental/sång/teater/dans/bild- och formundervisning ska ges enskilt eller i grupp. Kulturskolan ska samarbeta med musiker, orkestrar, teatergrupper, dansgrupper och andra professionella kulturskapare som t ex bildkonstnärer, författare, etc.

Rikt och varierat musikliv

Musiklivet i Motala ska vara rikt och varierat. Konsertverksamheten ska omfatta såväl klassisk musik som rock, pop, jazz, blues, folkmusik, mm. Kammarmusik ska få spelas i rådhuset, på Charlottenborgs slott och i andra lämpliga lokaler. Symfoniorkestern i Norrköping bör framträda minst en gång per säsong i kommunen. Samarbetet med Östgötamusiken bör öka, Östgöta kammarmusikförening och folkmusikevenemang som t ex Krysanderstämman. Körverksamheten ska uppmärksammas.

Musikskolans sommarkonserter på platser där turister och Motalabor vistas och även på äldreboenden och andra boenden har blivit mycket uppskattade och bör fortsätta att utvecklas.

Mer resurser till kulturen

Anslaget till kulturen är relativt andra kommuner lågt i Motala. Vi vill därför höja det succesivt under mandatperioden så att det når genomsnittet av Sveriges kommuner.

Sveriges Rundradiostation 100 år

Radiostationen fyller 100 år under 2027 och detta ska uppmärksammas på olika sätt. Inför jubileet bör antennen mellan radiotornen sättas upp, då den var en viktig detalj för att kunna sända ut radiovågorna över södra Sverige.

Folkbildningens demokratiuppdrag

Kulturföreningar och folkbildning ska få stöd både när det gäller ekonomi och lokaler. Bidraget måste vara enkelt att administrera. En av föreningarnas viktigaste uppgifter är att vara en mötesplats för människor. För sitt arbete måste föreningarna få uppskattning. Studieförbunden är en stor arrangör för kulturaktiviteter. De har också ett särskilt uppdrag med att förmedla kunskap i studiecirkelform och de aktiverar även handikappade i teatergrupper, musikgrupper, mm. De har därmed ett demokratiskt uppdrag, så att alla människor ska kunna ta del av kunskap och kultur.

Kulturarvet ska vårdas

Kulturarvet måste vårdas. Det gäller museer som Charlottenborgs slott med stadsmuseet, Sveriges rundradiomuseum samt kommunens fornminnen. Detta gäller även t ex Gamla prästgården i Ekebyborna, hembygdsgården i Tjällmo och kulturmiljöer som Gamla Motala Verkstad och Medevi brunn m fl. Detta arv ger upplevelser, information och kunskap. Det kan också leda till studier och flera arbetstillfällen. Förr och nu, historia och nutid, individ och omvärld, inhemskt och invandrat är några teman som kan ligga till grund för en fördjupad kunskap om vår historia, vår nutid och vår framtid och för vår förståelse för olika kulturer och traditioner. Vi ska bevara och stödja, utveckla och lära oss av det gamla och integrera det nya.

Tillbaka till innehållsförteckningen

Idrott och fritid

Liberalerna i Motala vill

- att när- och spontanidrottsplatser även fortsättningsvis ska anläggas i anslutning till bostadsområden och skolor
- stödja föreningar som arbetar för att få Motalas innevånare mer aktiva
- att vi ska arbeta för att Motala blir en av Sveriges bästa idrottskommuner
- att såväl motions- bredd- och elitidrott ska stödjas
- att de tätortsnära rekreationsområdena ytterligare ska synliggöras och utvecklas
- att ytterligare hundrastgårdar anläggs under mandatperioden

Idrott ur flera perspektiv

Idrotten berör kommunen och dess innevånare ur många perspektiv; ett aktivt idrottsutövande, spännande publikdeltagande och ur ett rent folkhälsoperspektiv. Liberalerna vill ge förutsättningar och uppmuntra alla innevånare i kommunen att utöva idrott och vardagsmotion, inte minst för att förebygga övervikt vilket ökar risken för hjärtsjukdomar, diabetes, ledsjukdomar och ett sämre immunförsvar. Samverkan mellan kommunen och idrottsföreningarna är en framgångsfaktor i det arbetet. Det är viktigt att skolidrotten prioriteras så att barn och ungdomar får lära sig att man mår bra av att röra på sig och lär sig simma. Särskilt viktigt är det att stödja invandrarflickors idrottsutövande. Där görs idag ett mycket bra arbete i kommunen som bör fortsätta.

Höjd livskvalitet

Liberalernas motiv för att kommunen ska stödja idrotten i Motala är att idrotten bidrar till att höja Motalabornas livskvalitet; d v s av samma anledning som kommunen stödjer kulturverksamheten i dess olika

former. Idrott består av både elit och bredd och båda behövs. Vi anser att kommunen ska stödja breddidrotten; både den föreningsdrivna och den som utövas spontant. Därför bör vi inte enbart satsa på stora arenor, som dock ska vara i ett gott skick, utan även små enkla planer för olika idrotter.

Fler näridrottsplatser

Liberalerna anser att närheten till enkla anläggningar ute i bostadsområdena är en viktig faktor för att människor ska komma igång med att röra på sig. Vi vill att kommunen ska anlägga ytor för spontanidrott och näridrottsplatser i anslutning till ytterligare bostadsområden och skolor. Även för fler idrotter. På vintern är de naturisbanor som finns på vissa håll i kommunen en bra tillgång även om det kan bli fler. Liberalerna vill verka för en förbättrad marknadsföring och skötsel av dessa. Skötsel av isbanor och andra anläggningar kan också förena människor i ett gemensamt ansvarstagande för sitt bostadsområde och bidra till minskad skadegörelse.

Rekreationsområdena viktiga

Tätortsnära rekreationsområden som Bondebacka, Fålehagen, Råssnäs och Sjöbo-Knäppan ska värnas och utvecklas. Tillgängligheten ska öka med god skötsel och ökad information.

Föreningsbidrag

Föreningsbidrag och hyressättningen bör kontinuerligt ses över. Likaså investerings- och driftsbidragen till föreningar som driver egna eller kommunala idrottsplatser. Ett kommunalt bidrag är i vissa fall en förutsättning att få bidrag även från annat håll.

Hundrastgårdar

Behovet av hundrastgårdar har uppmärksammats alltmer. Kommunen bör därför anlägga fler hundrastgårdar i Motala kommun. Driften av dessa kan med fördel överlåtas till föreningar.

Vårda våra anläggningar

Det är viktigt att kommunen vårdar sina anläggningar så att de är säkra och trevliga att vistas i.

Stärk Motala som Sveriges cykelhuvudstad

Erbjud Motala kommuns medarbetare möjligheten att nyttja förmånscykel och därigenom öka möjligheten till cykling till arbetsplatsen. Varje mil som flyttas från bil till cykel blir en vinst för samhället.

Motala bör stärka sin roll som Sveriges cykelhuvudstad genom att tillgängliggöra cykeln för barn och unga. Som ett steg i det bör Motala kommun bygga en pumptrack för cykling i stadsparken där barn och unga på ett lustfyllt sätt kan uppnå rörelse och träning med cykeln som verktyg.

Använd en ledig lokal i Motala, ställ den iordning för inomhuscykling året runt i en Bikepark/land. Syftar till att aktivera barn till lek och rörelse på cykel och en möjlig turistattraktion för besökare.

Märk ut cykelvägar på Motalas stadskarta i syfte att ytterligare stärka Motala som Sveriges cykelhuvudstad.

Nyttja drivkraften genom Vätternrundan och stärk cykelturismen i kommunen och länet.

Bygg cykelväg mellan Djurkälla och Motala, som i sin tur kan användas vid Vätternrundans kommande bansträckning. Utredningen är gjord och finns att tillgå.

Förbättra vägundergången vid Nykyrka på rv 50 och knyt samman Godegårdsvägen med Nykyrka för att minska vägpassager av cyklar i korsningen.

Tillbaka till innehållsförteckningen

Socialt ansvar

Liberalerna i Motala vill

- att föreningar med barn- och ungdomsverksamheter ska uppmuntras jobba med barn som far illa och meningsfull fritid ska stödjas. Liberalerna stöttar nya idéer och aktiviteter
- att åtgärder som minskar missbruk och kriminalitet ska fortsätta
- att ungdomar med olika sociala problem, ska få hjälp på hemmaplan
- att funktionshindrade ges större valfrihet och mer inflytande över sin egen situation
- att tillvarata anhörigas kompetens i vidareutveckling av anhörigcenter
- att fysisk aktivitet, som passar allas behov, ska prioriteras
- att pensionärsförbund och andra ideella organisationer ska uppmuntras att öka sitt engagemang inom hälsoområdet
- att verka för ett varierat utbud av boenden för äldre. Ledstjärnan är mångfald så att olika behov kan tillgodoses, även språkmässigt
- att anhörigvårdare ska få möjligheter till avlastning och stöttning
- att kvalitetskrav som fastställts, ska utvärderas och följas upp regelbundet
- att en tillgänglig och punktlig färdtjänst ska erbjudas resenärer
- att uppmuntra till ökat engagemang med frivilliga organisationer
- att stödja och uppmuntra till att delta i läx- och språkhjälp
- att hela Motala ska vara tillgängligt för alla
- att få till stånd en Funktionshinderpolicy
- att en sysselsättningsgaranti införs för ungdomar med funktionshinder
- att utveckla samarbetet med näringslivet inom de kommunala förvaltningarna och arbetsförmedlingen,

genom att öka möjligheten för personer med funktionsnedsättning att få arbete

- Arbeta för jämställd medborgarservice
- Står bakom och värnar kommunens nyligen antagna jämställdhetsplan
- Stödjer de frivilligorganisationer som arbetar mot våld
- Premierar föreningar som arbetar aktivt med jämställdhet mellan pojkar och flickor, kvinnor och män.
- Öka HBTQIA+-kompetensen i skola, vård, äldreomsorg och annan offentlig verksamhet.
- Arbeta för att minska snedfördelningen av kön på våra kommunala arbetsplatser
- Fortsätta arbeta med heltidsresan, så fler får möjlighet att arbeta heltid

Omsorg

PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNINGAR

Liberalerna har bidragit till att öka tillgängligheten för alla med funktionsnedsättningar. Att kunna leva och verka på samma villkor som övriga kommuninvånare är en självklarhet. Vi kommer att arbeta med ökad tillgänglighet till kommunens offentliga platser, se över och följa upp.

PSYKISK OHÄLSA

Psykisk ohälsa finns överallt i samhället, i alla samhällsskikt och grupper. Liberalerna i Motala vill att det utbud som finns inom den kommunala verksamheten för personer med psykisk ohälsa och för psykiskt funktionshindrade prioriteras. Samverkan mellan regionen och kommun måste förbättras.
Kommunen har under 2022 antagit en långsiktig plan för hur man ska arbeta med suicidfrågorna. Vi vill följa upp denna. Det är viktigt att få kontinuitet i arbetet för att få effekt av insatserna. Ingen person ska behöva hamna i en sådan utsatt situation att suicid upplevs som den enda utvägen. Framgångsfaktorer är bl a en ökad kunskap om suicidprevention, effektiva samverkansformer för tidig upptäckt och årliga skyddsronder för att identifiera platser och miljöer med särskild risk för suicid. Målet bör vara en nollvision, dvs samma som antalet trafikdöda.

FÖRSÖRJNINGSSTÖD

Försörjningsstöd är nödvändigt i vissa situationer. Kostnaderna varierar utifrån tillgång på arbetstillfällen. Liberalerna ser att med individuella planer och finansiell samordning, samt krav på motprestationer går det att få högre effekt och lägre kostnader. Samverkan med kommunens arbetsmarknadsenhet ska fortsätta. Förenkling av ärendehantering genom digitalisering ska prioriteras.

DROGPROBLEMATIK

Stödet till personer med drogproblematik ska fortsättningsvis vara baserat på den forskning och kunskap som finns. Liberalerna anser att fler utförare kan och bör engageras och bidra med alternativ vård. Många av missbrukarna är också hemlösa och att vara hemlös är inte värdigt ett välfärdssamhälle. Liberalerna ska verka

för ett bättre boendestöd och att samordnade insatser förbättras från psykiatrin, missbruksvården och socialtjänsten.

VIR – VÅLD I NÄRA RELATIONER

Utbildningar om våld och hot i nära relationer bör genomföras kontinuerligt. Kvinnojouren är ett viktigt komplement till kommunens sociala insatser.

ANHÖRIGCENTER

Anhörigcenter, som Liberalerna varit med om att förverkliga, är idag en viktig bas för sociala kontakter och nätverksbyggande mellan kommun och frivilligorganisationer. Liberalerna kommer också framöver att stötta denna verksamhet om ekonomin tillåter det.

SENIORCENTER

En ny samlingspunkt för kommunens seniorer har skapats. En seniorsamordnare hjälper till att skapa gemenskap och aktivitet, tillsammans i mindre grupper eller tillsammans med föreningar i kommunen.

MEDLING

Liberalerna anser att socialtjänsten ska understödja möjligheten till medling vid brott. Det innebär att gärningsman och brottsoffer möts tillsammans med opartisk medlare i samverkan med Brottsofferjouren, för att tala om brottshändelsen. Särskilt när det gäller förstagångsförbrytare anser vi att medling är ett mycket bra sätt att stävja fortsatt brottslighet.

FÖRÄLDRAUTBILDNING

Föräldrautbildningen bör bli obligatorisk. På så sätt kan man delge utbildningen till alla kategorier föräldrar.

Fler arbetstillfällen för funktionshindrade

Ett funktionshinder uppstår då en person inte kan utnyttja miljön på samma villkor som andra på grund av miljöns otillräcklighet. Den enskilda människan ska respekteras. Personer med funktionsnedsättning ska ha rätten att bestämma över sig själv och sitt liv.

Vi som politiker har till uppgift att skapa flexibla system, solidarisk finansiering med offentliga medel. Motala kommun måste inte göra allting själva, vilket flera entreprenörer har visat i Motala. Vi vill att det görs mer för ungdomar med funktionsnedsättning, främst vad det gäller sysselsättning. Vi i Liberalerna vill införa en garanti som kan utgöra en språngbräda in i arbetslivet. Vi anser att kommunen måste inrätta praktik- och traineeprogram för att öppna upp på arbetsmarknaden, för personer med funktionsnedsättning. Kommunen skall sätta upp mål om hur många platser som ska erbjudas personer med funktionsnedsättning.

Liberalerna vill inrätta ett stödprogram för arbetsgivare, där de kan känna en trygghet i att anställa personer med funktionsnedsättning. Till informationsstödet finns det möjlighet att snabbt få svar på frågor av

personer som är specialiserade på funktionsnedsättningar och arbetsplatsanpassning.

Nära vård

Region Östergötland, tillsammans med länets 13 kommuner, avser att utveckla konceptet Nära vård fram till år 2030. Bakgrunden är att antalet äldre kommer att öka dramatiskt de kommande åren, en snabb medicinsk utveckling och att den slutna vården måste avlastas. Målet är bl a patienten får en god, nära och samordnad vård och omsorg som stärker hälsan. Primärvården ska vara navet i vården och omsorgen och ska samspela med övrig kommunal hälso- och sjukvård och med socialtjänsten. Liberalerna anser att detta är en positiv utveckling och det är viktigt att kommunen har en god beredskap för att axla sin del av det utökade ansvaret. Det innebär bl a en sjukvård av hög kvalitet i hemmet utifrån individens behov och att en god och samordnad vård i livets slutskede ska erbjudas alla oavsett var vården bedrivs.

Skapa bra förutsättningar för yngre äldre att hjälpa äldre äldre.

Hälsa och välbefinnande

Liberalerna vill att äldre ska få vara en resurs och att erfarenheter tas tillvara. Att förebygga ohälsa är en viktig faktor. Fysisk aktivitet spelar stor roll för hälsan. Forskning visar att äldre, oavsett ålder och grad av funktionsförmåga, får god effekt av träning på ex. muskelstyrka, balans och förflyttningsförmåga. Den äldre har själv stort ansvar att göra vad hon eller han kan för att bevara sin hälsa, men möjligheter måste ges för friskvård. Möjlighet att delta i olika former av aktiviteter är ett sätt att behålla den egna funktionsförmågan.

Antalet 80+ beräknas att öka med drygt 1.000 personer eller med ca 35 % i Motala kommun. Det innebär att kommunen måste fortsätta att effektivisera och ransonera i kommunens verksamheter för att skapa ekonomiskt utrymme för att möta det ökande antalet av 80+. Så länge äldre orkar att delta i olika aktiviteter känner många att man ingår i en större gemenskap och andelen som känner sig ensamma är låg i jämförelse med många andra länder i Europa. Däremot känner sig många äldre ensamma i livets slutskede. Detta gäller särskilt de som bor på särskilda boenden. Liberalerna anser att detta måste uppmärksammas mer och åtgärdas. T ex kan präster och diakoner från olika samfund och även ideella föreningar engageras i ännu större utsträckning än vad som sker, att samtala med dem som så önskar om existentiella frågor.

Mångfald av boenden

Det ska finnas ett stort utbud av boenden, anpassade för äldre, det är viktigt både på den vanliga bostadsmarknaden och i äldreboenden. Många äldre bor idag i småhus eller egen lägenhet och är friska långt upp i åren. En del kommer dock att bli beroende av vård och omsorg den sista tiden i livet. Det måste därför finnas tillräckligt med omsorgsplatser för olika behov.

Stöd till anhöriga

Många anhöriga ger idag ett ovärderligt stöd och personlig vård till anhöriga. Många äldre är helt beroende

av att de anhöriga kan, orkar och vill hjälpa till. För många är det naturligt och positivt men uppgiften kan också bli övermäktig. Ett individuellt och flexibelt stöd till anhöriga är nödvändigt och det ska vara enkelt att få sina behov bedömda. Möjligheten till avlösning i hemmet med nuvarande avgiftsfria 10 timmar per månad ska kvarstå.

Resor för äldre

Färdtjänsten är en del av kollektivtrafiken. För personer med funktionsnedsättning är färdtjänsten en rättighet som man får efter ett biståndsbeslut. Servicebussen är ett bra alternativ i Motala tätort för dem som inte behöver ett biståndsbeslut, men har svårt att nyttja den ordinarie kollektivtrafiken. På landsbygden finns Närtrafiken som har byggts ut och den omfattar numera veckans alla dagar. Marknadsföringen av Närtrafiken måste förstärkas så den blir mer känd, då den når alla som inte bor längs en busslinje.

Jämställd medborgarservice

Liberalerna kräver att alla, oavsett kön, religion, sexuell läggning m.m. får samma service och tillgång till stöd i vår kommun. Därför vill vi arbeta för att nå ökad kunskap om jämställdhet och användning av könsuppdelad statistik. Detta för att synliggöra olika villkor och är ett viktigt underlag för att fatta jämställda beslut.

Öka HBTQIA+-kompetensen

För att stärka kommunens arbete med jämlikhetsfrågor, med riktat fokus på jämställdhets- och HBTQIA+-frågor, måste vi fortsätta med att stärka arbetet inom alla verksamheter inom kommunen för ökad mångfald, initiera och stötta projekt rörande jämlikhet, jämställdhet och HBTQIA+-frågor samt ha delaktighet i relevanta nätverk.

- Att kommunens Mångfaldsplan – plan för lika rättigheter och möjligheter (inkl jämställdhetsplan) ska mätas, jämföras och revideras varje år för att visa att planen följs och förbättringar sker.

Sverige är ett av världens mest jämställda länder och vi har ett bra arbete som pågår. Men mycket arbete återstår. Jämställdheten börjar i barndomen. Omgivningens åsikter och gamla invanda könsroller får inte sätta stopp för friheten att bestämma över sitt eget liv. För varje kille och tjej som tror att de måste följa gamla spår ska skolan visa att man kan välja sin egen väg och bryta könsmönster.

Tillbaka till innehållsförteckningen

Trygghet i vardagen

Liberalerna i Motala vill

- att alla kommuninnevånare ska känna sig trygga och säkra i sina bostadsområden
- att vi ska bekämpa hedersrelaterat våld och förtryck
- att det finns insatser mot våldsbejakande extremism

Att känna sig trygg i sitt bostadsområde, att inte känna sig tvungen att avstå från en kvällspromenad – allt detta handlar om frihet i vardagen. Det borde vara en självklarhet i hela Sverige, men det är det inte idag.

Barn och unga ska få bättre stöd att klara sin skolgång efter beslut om omhändertagande. Inför ny huvudregel att polis och socialtjänst ska kunna dela uppgifter med varandra i ungdomsärenden om det bedöms viktigt för den unge.

Förebygga och stödja vid våld i nära relation: att utifrån kommunens resurser inom "Våld i nära relation" arbeta förebyggande i skolan tillsammans med ideella organisationer med information och work shops tillsammans med ungdomar. Att fortsätta att stödja och skydda utsatta barn och vuxna. Att utöka stödet för våldsutsatta män. Att fortsätta att bearbeta våldsutövare och få till ett förändrat beteende.

Utbetalningar från socialtjänsten ska granskas för att motverka välfärdsfusk. Det räcker inte med att granska utbetalningar från statliga system, även felaktiga utbetalningar som går till kriminella personer via kommunala system måste granskas. Gemensamt skattekonto. För att bättre motverka fusket inom välfärdssystemen bör alla utbetalningar från det offentliga till enskilda göras till ett och samma transaktionskonto, oavsett vilken instans som fattat beslutet.

Bra utomhusbelysning, välskötta gräsmattor, blomsterarrangemang och nerklippta buskar ökar tryggheten.

Insatser mot våldsbejakande extremism / bekämpa hedersrelaterat våld och förtryck

Vi ska aldrig acceptera hedersrelaterat våld och förtryck. Kommunen ska kunna bistå med hjälp till den som drabbas. Det kan handla om att skolpersonal fångar upp signaler om något inte står rätt till, eller att socialtjänsten sätter in hjälp till den som är hotad. Socialtjänstens arbete är därför av stor betydelse. Detta gäller både öppet och uppsökande arbete. Kvinnojour, Brottsförebyggande Rådet med flera, skall få det stöd som behövs.

Tillbaka till innehållsförteckningen

Integration och mångfald

Liberalerna i Motala vill

- att arbetsmarknaden skall öppnas för fler
- att fokus på integration sker i skolan
- motverka parallella samhällen
- motarbeta segregation i bostadsområden

Öppna arbetsmarknaden för fler

Genomsnittstiden för nyanlända att komma ut på arbetsmarknaden är nio år. Om vi inte gör något radikalt, kommer det att fortsätta att bli en tudelning mellan inrikes- och utrikesfödda på arbetsmarknaden.

Vi liberaler vill att:

- Nyanlända ska få sin utbildning och yrkeserfarenhet validerad snabbare
- Startjobb för nyanlända och unga, lite lägre lön och enklare regler gör att fler kommer ut i arbete
- Fokus på SFI, mer flexibla tider och kurser som kombineras med praktik
- Motprestation, att exempelvis gå på SFI ska krävas för att få ekonomiskt stöd från samhället
- Ta vara på de nyanländas entreprenörskap och potential, så att fler enkelt skall kunna starta och driva företag. Kommunen måste bedriva en företagsvänlig politik.
- Bostadsstiftelsen Platens bostadssociala insatser fortsätter att vara omfattande i miljonprogramområdena
- Samverkan mellan kommunen, Bostadsstiftelsen Platen, ideella föreningar och polisen ytterligare stärks
- Fler boendeformer blandas när nya detaljplaner tas fram och även i miljonprogramområdena
- Bostadsstiftelsen Platen tillåts sälja ett större antal lägenheter

Integration börjar i skolan

Det är i skolan som flickor och pojkar, oavsett bakgrund, ska ges lika möjligheter och livschanser. Skolans värdegrund skall spegla de liberala värderingarna som vårt samhälle bygger på; om individens frihet, demokrati och jämställdhet mellan kvinnor och män. Vi liberaler anser att undervisningen i skolan måste bli mer lärarledd, det gynnar dem som behöver skolans stöd allra mest. Klassresan börjar i klassrummet. Genom att ordna aktiviteter till barn och ungdomar skapar man en stabil grund för Sveriges framtid.

Vi liberaler vill att:

- en jämnare fördelning av nyanlända elever skall ske mellan skolorna
- särskilda karriärtjänster i socioekonomiska områden måste införas. Utöver fler lärare behövs bland annat fler kuratorer för att möta och hjälpa människor i dessa områden.
- ett aktivt skolval skall införas i kommunen. Ett gemensamt administrerat kösystem med information om alla skolor i kommunen, kommunala såväl som fristående ska införas
- förskolan och fritids är viktiga för barns språkutveckling. Barn till föräldralediga och arbetslösa bör ha rätt att delta i förskolans verksamhet upp till 30 timmar i veckan. Att delta i aktiviteter som bidrar till att upptäcka omvärlden, är viktigt för att utveckla barns förmågor och självständighet.

Motverka parallellsamhällen

Som liberaler värnar vi alltid om individen. Ingen människa ska av sin omgivning hindras att utöva de rättigheter och möjligheter som gäller för alla i hela landet. Det gäller oavsett kön, ursprung eller bostadsort och det gäller alla oavsett om man är medborgare, nyanländ eller asylsökande. Likheten inför lagen gäller alla, inga parallella samhällen ska accepteras.

Vi liberaler vill att:

- samhället måste stärka sin närvaro i utsatta områden. Det behövs fler synliga och närvarande poliser. Det lokala trygghetssamarbetet behöver stärkas och sociala insatsgrupper och organiserade volontärinsatser under polisens ledning skall främjas i kommunen
- kunskapen om hedersproblematik i kommunen ska höjas. Skolans roll är här central och en handlingsplan ska finnas i arbetet för att förhindra och förebygga hedersvåld och förtryck.
- ett stopp för religiösa friskolor ska införas och befintliga religiösa skolor bör inte ges tillstånd att utöka antalet elever
- inga offentliga medel på kommunal nivå får användas till att främja odemokratiska organisationer eller föreningar som motverkar integration och jämställdhet. Användningen av offentliga medel måste följas upp och medel ska krävas tillbaka om de använts för att främja odemokratiska syften
- i skolan ska insatser ske för att ge barn och unga relevant samhällsinformation. Nyanlända unga måste ta del av skolans sexual- och samlevnadsundervisning.
- informationen som genomförs till föräldrar via träffar om skolan och föräldraskapet som finns inom Resursteam IN måste fortsätta, då de har uppnått mycket goda resultat.
- Arbetet mot diskriminering och mobbning i kommunen skall förstärkas. Det skall kosta att diskriminera och mobba. Den som drabbas ska kunna få hjälp och upprättelse.
- Barn och unga som är sjuka, som lider av psykisk ohälsa, eller av funktionsnedsättning och blir utnyttjade av ”kompisar” eller andra oärliga människor måste garanteras stöd av samhället.
- Hedersrelaterat våld, traditionsrelaterat tvångsgifte eller tjejer som blir utnyttjade sexuellt av nära i familj eller släkt måste få stöd genom specialaktiviteter.
- Vuxna som kommer från krigsdrabbade områden och har tvingats att trampa över döda människor för att rädda sina barn och familjer, behöver få speciell hjälp för att klara sig i samhället. Posttraumatiska

stressyndrom är inte ovanligt och kräver speciell kompetens.

- Människor som kommer från andra länder behöver hjälp att bryta deras traditionsbubblor och komma in i det svenska samhället.
- Ta hand om ungdomar genom att ordna möten och aktiviteter på speciella platser. Det är viktigt att ungdomar får känna sig delaktiga i samhället.
- Att öppna möjlighet till jobb och aktiviteter är livsviktig både för dem själva, deras föräldrar och övriga samhället.
- Ta bort traditionsbundna gränser och uppmuntra blandning med andra svenska människor genom olika aktiviteter som även utvecklar föräldrars tankar att anpassa sig till svenska samhället.

Bostäder och segregation

Bostadssegregationen är ett betydande samhällsproblem och den näst intill hundraprocentiga dominansen av hyresrätter i vissa områden och den totala dominansen av bostadsrätter och villor i andra områden är en fråga som måste uppmärksammas.

Vi liberaler vill att:

- det byggs blandade boendeformer i utsatta områden
- regelförenklingar i byggprocessen ska införas så att fler bostäder kan byggas
- fastighetsägare, både kommunala och privata, måste öka arbetet för att motverka otillåten vidareuthyrning och förekomsten av fiktiv uthyrning
- Bostadsstiftelsen Platens bostadssociala insatser fortsätter att vara omfattande i miljonprogramområdena
- Samverkan mellan kommunen, Bostadsstiftelsen Platen, ideella föreningar och polisen ytterligare stärks
- Fler boendeformer blandas, särskilt i miljonprogramområdena
- Bostadsstiftelsen Platen tillåts sälja ett större antal lägenheter

Motala kommun har under de senaste åren ökat sitt invånarantal betydligt, bland annat genom att många invandrare valt att flytta hit. Detta har fyllt Bostadsstiftelsen Platens vakanta lägenheter, särskilt i miljonprogramområdena Ekön, Motala Väster och Charlottenborg. Under de senaste mandatperioderna har Bostadsstiftelsen Platen tagit ett stort ansvar i integrationsarbetet genom att mångdubbla anslaget. Även kommunen satsar stora resurser på integrationsarbetet och har uppdaterat medborgarlöftet tillsammans med polisen, med särskilt fokus på dessa tre stadsdelar. Samverkan mellan olika aktörer sker inom ramen för Brå mo, och många ideella föreningar, inte minst idrottsföreningar, deltar aktivt.</p

Även Erikshjälpens integrationsinsatser på Ekön har nyligen tillkommit. Tillsammans skapar detta ett kraftfullt och förebyggande integrationsarbete, vilket Liberalerna anser måste värnas för att förhindra parallellsamhällen. Vissa kommunala verksamheter bör också flyttas ut i bostadsområdena, särskilt sådan verksamhet som rör människors sociala förhållanden.

Motala kommuns bostadssituation

Under 1960- och 1970-talen byggdes mer än 4.000 lägenheter i flerbostadshus i Motala, främst hyresrätter, parallellt med ett stort antal egna hem. Detta har lett till att Motala har en stor andel hyreslägenheter och villor, men en brist på andra upplåtelseformer, såsom bostadsrätter och kooperativa hyresrätter.

Liberalerna vill verka för ett bredare utbud av boendeformer – bostadsrätter, kooperativa hyresrätter och ägarlägenheter – i kombination med villor och hyresrätter. Nybyggnationer som pågår under den senaste mandatperioden frigör dessutom äldre och billigare lägenheter, vilket skapar möjligheter för ungdomar att hyra.

Samhällets ambition att människor ska bo kvar och vårdas i sina hem så länge som möjligt ökar behovet av att tillgängliggöra flerfamiljshus. Installation av hissar är kostnadskrävande och bör i första hand finansieras genom fastighetsägarnas omstruktureringar, men statliga stödåtgärder kan behövas för att inte drabba övriga hyresgäster. Liberalerna vill se att statligt hissbidrag återinförs för att fler äldre ska kunna bo kvar i sina bostäder.

Allmännyttan

Liberalerna vill verka för ett starkt och socialt inriktat allmännyttigt bostadsföretag i Motala, med en storlek och marknadsandel som är lagom för orten. Nyckeltal visar att ett allmännyttigt bostadsföretag bör ha högst ca 50 % marknadsandel och motsvara knappt 10 % av befolkningen, vilket innebär att Bostadsstiftelsen Platen inte bör ha fler än cirka 4.000 lägenheter.

En försäljning av omkring 1.700 lägenheter till en eller ett par större fastighetsägare skulle inte bara ge betydande kapitalinkomst, utan även nya aktörer som kan bygga fler bostäder och därigenom bidra till utvecklingen av Motala. Liberalerna vill också att kommunen och Bostadsstiftelsen Platen undersöker möjligheten att omvandla vissa hyreslägenheter till bostadsrätter, särskilt i Charlottenborg, Väster och Ekön, samt att viss kommunal verksamhet förläggs i dessa områden.

Tillbaka till innehållsförteckningen

Näringsliv

Liberalerna vill

- att kommunens service mot företagen förbättras ytterligare
- att utbildningar anordnas för företag i upphandlingsteknik
- att kommunen aktivt verkar för etablering av statliga och regionala myndigheter i kommunen
- att samtliga berörda tjänstepersoner deltar i utbildning hur man bemöter företagare i sin tjänsteutövning

Motala är numera en småföretagarkommun och därmed är näringslivet inte lika känsligt vid konjunktursvängningar, där kommunen tidigare präglades av ett fåtal större arbetsgivare som vid marknadens upp- och nergångar tydligt gav avtryck och effekt på sysselsättningsgraden. I dag erfordras nya angreppssätt för att förbättra det lokala näringslivet, där förståelse för nyföretagaranda och uppmuntran till entreprenörskap är av stor vikt. Kommunen har ett stort ansvar att erbjuda ett brett spektrum av utbildningsplatser och motivera till högre studier. Kommunen ska också verka för fler yrkesutbildningar som är riktade mot bristyrken där näringsliv i dagsläget har svårt att rekrytera rätt kompetenser. Sysselsättningsgraden bland ungdomar i kommunen kan genom ett större utbud av yrkesutbildningar förbättras. Kommunen har under senare tid kraftigt förstärkt personalen som arbetar med näringslivsfrågor. Vi hoppas att det ska ge god utdelning. Vi kan notera att kommunen f n har lägre arbetslöshet än i övriga länet och det gäller även ungdomsarbetslösheten. Vi hoppas att det är ett trendbrott.

Tillväxt Motala är motorn

Tillväxt Motala är ett kraftfullt verktyg att stödja och utveckla näringslivet i Motala kommun. Kommunen har under de senaste åren fått en allt smidigare och snabbare handläggning av myndighetsbesluten. Men det återstår en hel del att göra. De kommunala myndigheterna och dess personal behöver genomsyras utav en vilja att både göra rätt och hjälpa till. Där det vid kontakt med företagare framgår att kommunal personal inser behovet av småföretagande och dess möjlighet till skapande av arbetstillfällen och skatteintäkter. Vikten av den enskilde kommunala tjänstepersonens arbete för ökad företagsamhet får inte underskattas, där tydlig kommunicerad förståelse för myndigheternas inverkan samt samspel med företagare inger förtroende för besluten som fattas. De kommunala instanserna behöver arbeta med ett tydligt servicefokus, där korta svarstider och hög tillgänglighet som kommunal kontaktperson bör vara ledorden. Ska Motala kommun kunna attrahera fler företagsetableringar och uppmuntra till entreprenörskap måste handläggningstiderna vara korta.

Kommunal upphandling

Kommunens upphandlingar av varor och tjänster måste utformas på ett sådant sätt att även mindre lokala företag kan ha möjlighet att delta. Kommunen bör även anordna utbildningar för företag i upphandlingsteknik.

Företagsetableringar

Kommunen ska även aktivt verka för företagsetableringar i Motala kommun och behöver identifiera vilka möjligheter som finns och vilka resurser kommunen behöver utveckla.

I kommunen finns lojal och kunnig arbetskraft samt lediga och ändamålsenliga lokaler till bra hyresnivåer. Motala har radikalt fått förbättrade kommunikationer med ny riksväg 50 genom Motala, där numera förbipasserande över Skepparpinan ges möjlighet att verkligen se och ta in ”Östergötlands sjöstad”. Motala har även fått en attraktivare kommunikationsmöjlighet genom tät pendeltågstrafik med dubbelspåret mellan

Motala och Mjölby. Utöver detta har Motala goda möjligheter att i större utsträckning marknadsföra och nyttja det faktum att kommunen ligger nära den demografiska mittpunkten i Sverige.

Tomter för näringslivets behov av mark ska tillgodoses i Motala och Borensberg, samt även i andra tätorter vid behov.

Vi vill förbättra kontakterna med Linköpings universitet med målsättningen att viss akademisk utbildning ska kunna förläggas till Motala.

Stockholm lika viktigt som Bryssel

Flera statliga och regionala verksamheter har under senare år avvecklat sina verksamheter i Motala. Kommunen måste därför intensifiera arbetet med att få statliga och regionala myndigheter att åter etablera sig i Motala. Det är minst lika viktigt att kommunen har goda kontakter med de olika departementen och andra statliga verksamheter i Stockholm som med EU i Bryssel. Försvarsmaktens verksamhet i Kvarn har dock expanderat under senare år, liksom SAAB Naval på Klubbudden.

Tillbaka till innehållsförteckningen

Besöksnäring

Besöksnäringen är en av de snabbast växande branscherna i världen och får därmed en allt större ekonomisk betydelse för vår samhällsutveckling. Rätt utnyttjad, så utgör den ett viktigt komplement till industri- och tjänstesektorerna. Detta gäller framför allt i de områden och orter där många industrier försvunnit.

Liberalerna i Motala vill

- att besöksnäringen får konkretiserade och mätbara mål samt utgör en del av kommunens resultatmål.
- att Motala bör bli ett attraktivt besöksmål med en större etablering i Varamobaden.
- att utgrävningarna vid Motala ström ska synliggöras mer via en lokal utställning
- att en ny busslinje trafikerar Resecentrum-Varamobaden med lämpliga hållplatser.
- att besöksnäringen samordnas i västra länsdelen
- att antalet gästbåtplatser i hamnen utökas
- att marknadsföringen av kommunen intensifieras vid Resecentrum, rastplatsen vid Kungs Norrby och vid infarterna till Motala

Varamon

Den upprustning som pågått i Varamobaden bör fortsätta så att Varamobaden blir Sveriges mest attraktiva insjöbad. Sandstranden är det centrala i Varamobaden och den behöver breddas för att behålla sin

attraktivitet och kapacitet. En ny campingplats och ställplatser bör anläggas i närheten av Varamobaden. Allt detta sammantaget kommer att utgöra ett kraftfullt kluster när det gäller besöksnäringen i Motala.

Göta kanal ett starkt varumärke

Göta kanal är ett av Sveriges starkaste varumärken. Inom kommunen har vi en rad välkända landmärken längs kanalen, såsom hamnen med kanalbolagets huvudkontor, Motormuseet, Baltzar von Platens grav, Gamla Motala Verkstad-området, Borenshults slussar, Göta hotell och akvedukten vid Kungs Norrby. Dessa kan utvecklas ytterligare i samverkan mellan kommunen, kanalbolaget och näringslivet.

Utveckla radiomuseet

Rundradiostationen fyller 100 år 2027. Inför jubileumsåret förbereds ett omfattande program. Radiotornen är behov av renovering och det beräknas vara klart till 2027. Vi ser fram emot att Sveriges rundradiomuseum får berättigad uppmärksamhet, då radiotornen är viktiga för Motalas identitet och radiostationen är unik då den är en av de få som är intakt i världen från 1920-talet.

Turistbyrån

Turistbyrån har nu en bra placering då den har återvänt till Göta kanals huvudkontor. Vi anser att turistinformationen bör samordnas i hela västra Östergötland, kanske under beteckningen Wetterlandet. Ett rundturståg skulle kunna gå mellan p-platserna i Varamobaden och strandområdet för att ytterligare avlasta trycket på parkerade bilar närmast stranden. Griftegården i Motala, som många anser är en av de vackraste i landet, bör framhållas mer.

Synliggör de arkeologiska fynden

I samband med grävningsarbeten till dubbelspåret genomfördes arkeologiska utgrävningar, där det har gjorts intressanta fynd som är upp till 8 000 år gamla. Vi vill att det görs en lokal permanent utställning om dessa fynd för att belysa stadens äldre historia.

Redan idag finns en välmatad tidning om Vättern och dess omgivningar som årligen uppdateras. Men samarbetet bör öka mellan kommunerna runt Vättern.

Turistväg

Gamla riksvägen 50 från Ödeshög till Motala bör skyltas som turistväg med bruna skyltar. Trafikverket har gjort en förstudie i samband med att den nya riksvägen drogs via Skänninge och Mjölby. Men sedan har inget hänt. En turistväg i området är motiverad med tanke på den stora mängd av natur- och kulturhistoriska värden som finns på en relativt liten yta.

Förstärk entréerna

Motala centralstation (resecentrum) är en viktig entré för turister som kommer med tåg och buss. Därför är det viktigt med information om hur man tar sig vidare med kollektiva färdmedel till olika turistmål som Varamobaden, hamnen, Gamla MV-området, Borenshults slussar mm. Även marknadsföring av kommunens turistutbud är viktigt att synliggöra i och vid stationen. Andra viktiga platser att marknadsföra kommunen på är vid rastplatsen Kungs Norrby vid akvedukten längs rv 34, vid infarterna av rv 50, lv 990 (gamla rv 32), gamla Rv 50 vid Forsområdet och även Linköpingsvägen, d.v.s. infarten från Fornåsa.

Natur

Utnyttja kommunens samlade kunskap för att stärka naturturismen inom kommunens hela geografiska område. T ex bör den unika Djurkällaplatåns isälvsdelta och klassad som geologiskt riksintresse uppmärksammas mer.

Tillbaka till innehållsförteckningen

En hållbar, öppen och inkluderande stad för alla

Inledning

Motala står inför strategiska vägval i arbetet med stadens utveckling. Liberalerna avser att främja en stadsutveckling präglad av hållbarhet, attraktivitet och tillgänglighet. Stadsbyggnad omfattar mer än infrastruktur och bebyggelse; det handlar om att skapa en miljö där människor trivs och ges möjlighet till utveckling. Liberalerna presenterar målsättningar för ett modernt Motala, där frihet, innovation och hänsyn samverkar.

Prioriterade åtgärder för stadens utveckling

- **Tillgängliga gröna miljöer:** Vår ambition är att samtliga invånare ska ha närhet till parker och rekreationsytor. Vi prioriterar bevarandet och utvecklingen av grönområden samt satsar på gång- och cykelvägar för att underlätta en aktiv livsstil.
- **Trygga bostadsområden:** Genom förbättrad belysning, utvecklade mötesplatser och hög servicenivå vill vi säkerställa trygghet i samtliga stadsdelar.
- **Hållbar stadsplanering:** All nybyggnation ska vara energieffektiv och anpassad för klimatförändringar. Vidare verkar vi för utökade möjligheter till hållbara transporter, inklusive elbilsladdning och kollektivtrafik.

- **Attraktiv stadskärna:** Ett levande centrum utgör stadens nav. En förstärkning av Motalas centrum genom fler butiker, restauranger samt ett rikt kultur- och nöjesliv är centralt för att attrahera olika målgrupper.
- **Kvalitativ förtätning:** Vi vill skapa en tätare stadskärna med olika bostadsformer. Förtätningen ska ske varsamt med hänsyn till grönområden, lokal identitet och möjligheten att ta bilen till centrum.
- **Inkluderande arkitektur:** Samtliga nybyggnadsprojekt och offentliga miljöer ska utformas så att de är tillgängliga för personer med olika funktionsvariationer. Målet är att undanröja fysiska barriärer och stärka gemenskapen.

Ytterligare fokusområden

- **Bostäder för unga och äldre:** Vi arbetar för att möjliggöra fler mindre, prisvärda lägenheter för unga vuxna samt seniorbostäder med god tillgång till service och kollektivtrafik.
- **Medborgardialog:** Utvecklingsprojekt ska bedrivas i nära dialog med Motalas invånare, med öppenhet och transparens som ledord.
- **Förbättrade kommunikationer:** Vi förespråkar satsningar på kollektivtrafik, cykelbanor och gångvänliga miljöer för att underlätta klimatsmarta val.
- Motala sjöstad: Utveckla Motalas vattennära kvaliteter med fler bryggor och badplatser nära centrum, samt en/flera bastuflottar. Utveckla en båtlinje som knyter ihop centrum, Södra Stranden och Varamon. Vi vill även pröva en ny brygga i Varamon för ökad tillgänglighet och ett mer levande strandliv. Även båtlivet ska ges bättre förutsättningar med fler bryggor och sjösättningsramper.
- **Kulturhistoriskt bevarande:** Motalas historia och kulturmiljöer värnas genom bevarande och integrering av äldre byggnader i stadsbilden.

Framtidsvision

Liberalerna ser stor potential hos både invånarna och staden Motala. Med välavvägda investeringar och långsiktigt strategiskt arbete kan Motala utvecklas till ett föredöme inom hållbar stadsutveckling. Genom lyhördhet för medborgarnas behov och innovationskraft skapar vi en stad där alla ges möjlighet att trivas – nu och i framtiden.

Tillbaka till innehållsförteckningen

Vatten och avfall

Liberalerna i Motala vill

- att förnyelsetakten av vattenledningar ökar till 3 % per år
- att dagvattenledningarna rengörs regelbundet för att minimera risken för översvämningar
- att avfallshanteringen kontinuerligt utvecklas i takt med nya krav och att personalen får möjlighet till kompetensutveckling

Motala kommun står snart inför behovet av att expandera sitt reningsverk. Liberalerna engagerar sig aktivt för att invånarna ska ha tillgång till rent vatten och en effektiv avfallshantering. Det är också viktigt att kommunen stärker säkerheten både vid reningsverket och vattentornet. Dricksvattnet håller en hög standard, och Liberalerna är måna om att denna kvalitet bevaras samt vill regelbundet lyfta vikten av god vattenkvalitet.

Företag bör också utrustas med flerfackssoptunnor. Dessutom behöver återbruket öka ytterligare, och här kan den nya återvinningscentralen på Tuddarp bli mycket betydelsefull, tillsammans med de organisationer som redan tar emot begagnade varor för försäljning.

Tillbaka till innehållsförteckningen

Digitalisering

Liberalerna i Motala vill

- med hjälp av digitala verktyg och öppna data utveckla och effektivisera samhället för och av medborgarna själva. Crowdsourcing är en i Motala ännu ganska outforskat område.
- genom en ökad samverkan och utvecklat datautbyte förbättra det digitala samarbetet i länet.
- att det sker en kartläggning och katalogisering av de mest nyttiga digitala data- och informationsmängderna.
- skapa digitala innovationsprojekt som bidrar till ny kunskap och lokala arbetstillfällen.
- att den nya tekniken effektiviserar och frigör resurser till kommunens kärnverksamhet.
- genom en öppen förvaltning skapa förutsättning för dialog och delaktighet.

Digitalt stöd inom offentlig verksamhet

Med digitalt stöd inom offentlig verksamhet avses att med hjälp av IT utveckla och effektivisera kommunens verksamheter (e-förvaltning). Möjlighet till digital bygglovsansökan kvällstid med förhandsbesked är ett exempel på tillämpning av e-tjänster och kommunal data som kan underlätta både för medborgare, företag och kommunal förvaltning, samt spara tid och resurser. Vi liberaler vet att effektivt klimatanpassningsarbete är fullständigt beroende av tillgång till bra data och en digital samhällsbyggnadsprocess. Nationella och

europeiska standarder behöver implementeras. Det ska vara lika enkelt att utbyta data som att ladda mobiltelefonen!

e-förvaltning ger högre kvalitet och ökar effektiviteten i verksamheten

Verksamhetsutveckling med IT-stöd och kompetenshöjande åtgärder ger förutsättningar för kommunal digital förvaltning. IT ska användas som ett strategiskt verktyg och bidra till att verksamheter utvecklas, kvalitetssäkras och att kommunens resurser utnyttjas mer effektivt. Den nya tekniken ger ökade möjligheter till effektiviseringar och rationaliseringar i den kommunala förvaltningen. Frigjorda resurser kan användas i respektive organisations kärnverksamhet, till exempel vård, skola och omsorg.

Öppen förvaltning stödjer innovation och delaktighet

Offentlig information ska finnas tillgänglig digitalt, det skapar möjligheter för företag och organisationer att skapa innovativa tjänster. I ett demokratiskt samhälle får allmänheten insyn i den kommunala verksamheten, vilket skapar förutsättning för dialog och delaktighet.

Bredbandsutbyggnad på landsbygden

Tack vare att kommunen har anställt en CDO som samordnar all digitalisering i kommunen och som har gjort upp en plan, har kommunen erhållit stora belopp av staten för bredbandsutbyggnad. Detta tillsammans med kommunala medel har digitaliseringen på landsbygden tagit fart. Målsättningen att vi ska hålla en hög takt under den kommande mandatperioden.

Bredband på äldreboenden

Allt fler äldre på våra särskilda boenden efterfrågar i allt högre utsträckning bredbandsuppkopplingar. Detta bör lösas av kommunen så snart som möjligt.

Tillbaka till innehållsförteckningen

Kommunikationer

Liberalerna i Motala vill

- att beläggningsunderhållet på kommunens gator permanentas ytterligare en mandatperiod på en hög nivå för att undvika kapitalförstöring
- att länken mellan trafikplatsen vid Södra Freberga och lv 990 (gamla rv 32) byggs

- att Evertsbyvägen förbättras för att avlasta Metallvägen från tung trafik
- att en ombyggnad av länsväg 211 mellan Borensberg och Kvarn sker så snart som möjligt
- att en cykelväg så snart som möjligt ska byggas mellan Lemundakorset och Nykyrka samhälle och även en inne i samhället mellan affären och samhället
- att ett triangelspår byggs i Mjölby för att nå Linköping på 30 minuter med pendeltåget
- att ett tågstopp införs i Godegård/Gränslandet/Tylöskog för att nå Motala på 11 mot idag 45 minuter

Under mandatperioden 2011-2014 har de stora infrastrukturprojekten ny rv 50 Mjölby-Motala inklusive bro över Skepparpinan och dubbelspåret Mjölby-Motala färdigställts. Även stationsområdet har omvandlats till ett nav för kollektivtrafiken i kommunen. Arbetet med omvandlingen av den nuvarande genomfarten till mer normala stadsgator har genomförts till stora delar.

Efter dessa mer spektakulära infrastrukturprojekt finns det ett antal betydligt mindre, men ändå viktiga, förbättringar som bör komma till utförande under de närmaste åren för att trafiksystemen på väg och järnväg ska kunna nyttjas optimalt.

GOD STANDARD PÅ GATOR OCH CYKELVÄGAR

Liberalerna anser att beläggningsunderhållet på kommunens gator, trottoarer och cykelvägar måste behållas på den nuvarande nivån även under den kommande mandatperioden för att minska på det eftersläpande underhållsberget. Detta för att förhindra kapitalförstöring, säkra en god framkomlighet och därmed minimera personskador. Den populära sopsaltningen i Motala bör utvidgas till fler gång- och cykelleder.

Länk mellan Södra Freberga och lv 990

Ett av de mest angelägna projekten är att bygga länken mellan trafikplatsen vid Södra Freberga och länsväg 990, (gamla rv 32). Detta för att den nya rv 50 ska kunna nyttjas optimalt. Så länge denna länk inte är byggd kvarstår problemen med alltför mycket tung trafik på Sveavägen och på länsväg 990 till Skänninge. Detta för att det inte finns någon naturlig och trafiksäker koppling mellan Svensk plaståtervinning och övriga industrier i Charlottenborg och Holm till den nya rv 50.

Förbättra Evertsbyvägen

Evertsbyvägen (även kallad Kolmetorpsvägen) fungerar som en genväg mellan riksvägarna 50 och 34. Den tunga trafiken ökar ständigt på vägen och därför bör den byggas om, rätas och därmed göras mer trafiksäker. Den skulle därmed ytterligare kunna avlasta Metallvägen som får alltmer trafik. En ny utfart från Bergsätters industriområde till Evertsbyvägen bör anläggas för att öka tillgängligheten till industriområdet.

Räta kurvorna på lv 211

Ett annat angeläget projekt är en radikal ombyggnad av lv 211 mellan Borensberg och Kvarn. Framförallt den södra delen fram till Olivehults vägkors är extremt krokig. Trafiken ökar på vägen då verksamheterna vid

försvarsmaktens anläggningar på Kvarn byggs ut och är därmed en av kommunens största arbetsplatser.

Rudakurvorna byggs bort

Rv 34 är den viktigaste vägen mellan Motala och centrala Östergötland. Därför är det mycket positivt att delen vid de s k Rudakurvorna är med i Länstransportplanen för ombyggnad om ca fem år.

Förbättra vägen Godegård-Zinkgruvan

Vägen är smal, krokig och backig, särskilt på Östgötasidan. Den behöver därför byggas om radikalt. Boliden Zinkgruvan är en stor arbetsplats med 480 anställda och alltfler Motalabor arbetar i Zinkgruvan och är beroende av en bra och säker vägförbindelse till sin arbetsplats.

Utbyggd RV 50

Planerna på att bredda rv 50 till en 2+1-väg på sträckan Nykyrka-Medevi har ännu en gång försenats. Även planerna på en ny sträckning på delen Medevi-Brattebrobacke måste genomföras enligt planerna, då trafiken ökar hela tiden på den smala och krokiga riksvägen.

Bättre tågförbindelser

Antalet turer mellan Hallsberg och Mjölby via Motala har under senare tid minskat från 8 till 5 dubbelturer under vardagar. Under veckosluten är det ännu färre turer. Kommunen bör påtala för regeringen att man bör öka det statliga stödet för linjen så att man kan återgå till en styv varannantimmestrafik under vardagar igen.

Cykelvägar

Cykelvägen Motala-Vadstena kommer snart att färdigställas och vi anser att en enklare dragning av cykelvägen bör även ske via Jerusalemsbadet för att få en gen, trafiksäker och vacker cykelväg. Det är också viktigt att delen Motala-Nykyrka får en cykelväg. Särskilt delen Lemundakorset-Nykyrka där en alternativ cykelväg saknas. Även cykelvägar i mindre orter som t ex i Tjällmo och Godegård mellan samhällena och idrottsplatserna bör byggas, liksom mellan samhället i Nykyrka och affären för att höja trafiksäkerheten för de oskyddade trafikanterna. En cykelväg bör även byggas mellan Borensberg och Sågarhem, då många barn och ungdomar cyklar den sträckan till och från skolan.

Tågstopp i Godegård/Gränsbygden/Tylöskog och i Fågelsta

För att kommunikationsmässigt få en rundare kommun är det angeläget med ett tågstopp i Godegård. Tidsmässigt bör det finnas ett utrymme som medger att samtliga turer, f n 5 under vardagar och något färre under veckosluten, kan stanna på orten. Godegårdsborna skulle då kunna nå Motala på 11 minuter, vilket är jämförbart med stadslinjernas tider ut till ändhållplatserna i Motala. För högstadie- och gymnasieelever från

Godegård med omnejd skulle ett tågstopp avsevärt förkorta restiden till Motala. Även för grundskolebarn i Motala som vill välja att gå i Godegårds skola är ett tågstopp angeläget. Då det saknas kollektivtrafik norr om Godegård skulle ett tågstopp i Godegård innebära en radikal förbättring för kommunikationerna mot Närke för den norra kommundelen. I Fågelsta är en pendeltågstation förberedd vid dubbelspårsutbyggnaden och den bör kompletteras med plattformar mm för att möjliggöra tågstopp.

Triangelspår i Mjölby

Ett s.k. triangelspår anser vi bör byggas i Mjölby. På så sätt skulle vissa tåg kunna gå direkt till Linköping och kunna nå residensstaden på mindre än 30 minuter och Norrköping på 60 minuter.

Kortare restider

Dubbelspår på sträckan Hallsberg-Degerön håller på att byggas med färdigställande 2031. När den sträckan är klar bör man kunna nå Örebro på 1 timme från Motala. Stockholm skulle man kunna nå redan nu på 2 timmar om direkttåg införs via Hallsberg. Motala är den största orten inom en radie på 300 km från Stockholm som ännu inte har direkttåg till huvudstaden. Ett alternativ skulle kunna vara att vissa tåg på pendeln mellan Gävle och Linköping skulle förlängas till Motala.

Asfaltera grusvägarna

Kommunen bör aktivt bearbeta Trafikverket att belägga de återstående statliga grusvägarna i kommunen. De längsta sträckorna finns i den norra delen av kommundelen, men fler kortare sträckor återfinns även vid Fivelstad i den södra delen av kommunen.

Enskilda vägar

De ca 100 vägsamfälligheterna inom kommunen är viktiga att de sköts och underhålls på ett bra sätt så att kommunikationerna fungerar längst ut i vägnätet. Det kommunala bidraget på 10 % av statsbidraget måste behållas.

Ny länsväg 208

Lv 919 (f d rv 50) på delen Södra Freberga-Ödeshög bör omvandlas till en primär länsväg, förslagsvis med nummer 208. Det numret är ledigt och anknyter till den tidigare numreringen som var Rv 8. Den bör även få status som nationell turistväg.

Digital infrastruktur ökar i betydelse

Digital infrastruktur är minst lika viktig som fysisk infrastruktur för framtidens hållbara informationssamhälle. Ett fungerande bredband med hög kapacitet är idag en nödvändighet för att kommunala verksamheter och företag ska fungera rationellt och kostnadseffektivt. Kommunens konkurrenskraft ökar med ett utbyggt

fibernät, vilket underlättar möjligheter för nya jobb, för utbildning och för arbete på distans – oavsett var företagen bedriver sin verksamhet i kommunen eller var den arbetande vill bosätta sig. Även privatpersoner efterfrågar bredband med hög kapacitet i allt högre utsträckning för att kunna ta del av dagens nya digitala möjligheter. Enligt planerna ska samtliga kommuninvånarna ha erbjudits bredband vid årsskiftet 2026/2027, då kraftfulla satsningar har gjorts under de senaste två mandatperioderna.

Tillbaka till innehållsförteckningen

Kollektivtrafik

Liberalerna i Motala vill:

- återöppna nedlagda busshållplatser i tätorten och låt förstärkningslinjen 304 gå genom Ekön.
- införa badbuss till Varamobaden och förlänga busslinjen sommartid från Nykyrka till Medevi brunn.
- se en ny busslinje Motala–Tjällmo–Finspång och förstärkta expressbussar via Borensberg för arbetspendlare.
- ha direktpendel till Stockholm morgon och kväll.

Region Östergötland via Östgötatrafiken ansvarar för kollektivtrafiken i kommunen. Det har skett en hel del förändringar under senare tid. Busslinjer på landsbygden har lagts ner och ersatts av Närtrafik, som täcker hela kommunens yta, där ingen linjetrafik finns. Busslinjer i Motala tätort har fått ändrade linjedragningar. Pendeltågstrafiken fungerar bra med halvtimmesavgångar under vardagar.

Återöppna nedlagda busshållplatser

Flera av de nedlagda busshållplatserna i kommunen bör återöppnas. Särskilt för äldre personer är det viktigt att ha nära till en busshållplats. Att bussarna kan få göra några extra stopp under dagen kan inte vara avgörande. Det är viktigare att upprätthålla en bra service till resenärerna genom att ha nära till hållplatserna, än att det ska gå så snabbt som möjligt.

Låt expressbussen gå ända till Marieberg

Expressbuss 52 som går från SAAB i Linköping bör förlängas från Vänsterkroken till Marieberg. På så sätt trafikerar den även SAAB Naval på Klubbudden.

Trafikera Medevi brunn sommartid

Busslinjen till Nykyrka bör förlängas till Medevi brunn under brunnssäsongen, som är ca två månader. Då skulle de kunna betjäna turister, anställda och lokalbefolkningen. Många ungdomar sommarjobbar på

Medevi brunn och då har de lättare att ta sig till sin arbetsplats.

Resor över länsgränsen

Möjligheterna att resa över länsgränsen har försämrats under senare år. T ex har linjen till Nydalen med möjlighet att resa vidare genom ett bussbyte mot Askersund tagits bort. Minst en gång per dygn bör man åter kunna resa mellan Motala och Askersund i vardera riktning. Det kan även vara anropsstyrd trafik.

Resor mellan kommunerna

Vi anser att det ska kunna vara möjligt att resa den genaste vägen mellan länets olika kommuncentra. För Motalas del gäller det Finspång. Någon tur per dygn bör det finnas möjlighet att resa med buss mellan orterna.

Servicebussarna

Den anropsstyrda servicebussen i tätorten är ett utmärkt komplement till de vanliga busslinjerna. Stor lyhördhet ska råda när det framförs önskemål om fler servicebussar eller att flytta på mötespunkter.

Ny busslinje Motala-Tjällmo-Finspång

Då allt fler Motalabor arbetar i Finspång bör underlaget för arbetspendling med buss mellan Motala-Tjällmo-Finspång undersökas.

Pendeltåg och anslutningar

Motala har utmärkta förbindelser mot de centrala delarna av länet genom pendeltågen som trafikerar Motala sedan 2013. Det är halvtimmestrafik alla vardagar, vilket ger en hög tillgänglighet. Bytestiderna är korta mellan pendeltågen, stadsbussarna och de regionala bussarna så man får en så kort och attraktiv resa som möjligt. Det är viktigt att även landsortsbussarna ansluter till pendeln inom en rimlig tid så att övergången blir så kort som möjligt.

Ny busslinje till Finspång

Då allt fler Motalabor arbetar i Finspång bör underlaget för arbetspendling med buss mellan Motala-Tjällmo-Finspång undersökas.

Pendeltåg och anslutningar

Motala har utmärkta förbindelser mot de centrala delarna av länet genom pendeltågen som trafikerar Motala sedan 2013. Det är halvtimmestrafik alla vardagar, vilket ger en hög tillgänglighet. Bytestiderna är korta mellan pendeltågen, stadsbussarna och de regionala bussarna så man får en så kort och attraktiv resa

som möjligt. Det är viktigt att även landsortsbussarna ansluter till pendeln inom en rimlig tid så att övergången blir så kort som möjligt.

Förbättra informationen vid Motala C

Informationen till resenärerna måste radikalt förbättras vid Motala Centralstation. Trafikverket, Östgötatrafiken och Motala kommun måste samordna sin information så den blir lättillgänglig och överskådlig. Även kommersiella företag ska ges möjlighet att annonsera om sina verksamheter.

Expressbussarna via Borensberg

Det är viktigt att några genomgående direkta expressbussar kvarstår som trafikerar sträckan Motala-Borensberg-Linköping som ett komplement till pendeltågen. Dessa bussar är viktiga för arbetspendlare mellan Motala och SAAB, US och Mjärdevi i Linköping. De utgör också ett viktigt komplement om bron över Göta kanal skulle krångla eller om andra trafikstörningar inträffar på järnvägen.

Närtrafik

Närtrafiken erbjuder kollektivtrafik där linjebussar saknas på landsbygden. Den bör vara mer flexibel. T ex boende nära två områden bör kunna få välja till vilken ort man vill åka till. Det bör heller inte vara begränsat bara till den egna kommunen. Information om Närtrafiken måste förbättras. Många på landsbygden som är beroende av Närtrafiken måste informeras via brev och annonser i papperstidningar, då det finns de inte har datorer eller bredband.

Badbuss till Varamobaden

I avvaktan på en reguljär busslinje till Varamobaden bör sommartid en badbuss utgå från Motala centralstation, via hamnen och centrum till Varamobaden, där den bl a bör angöra vandrarhemmet och campingplatsen i Furulid. När det kommer en större etablering i Varamobaden är det viktigt att en stadsbusslinje trafikerar deras anläggning.

Direkttåg till och från Stockholm

Direkttåg bör införas morgon och kväll som passerar Motala och når Stockholm på max 2 timmar. Ett kort stopp i Hallsberg men utan byte. Som ett alternativ kan vi tänka oss att pendeln Gävle-Linköping förlängs till Motala under morgnar och kvällar.

Incitamentavtal

Vi ser gärna att incitamentavtal införs. Entreprenören har då ett ekonomiskt intresse av att öka antalet resande och det bör stimulera till att kreativa förslag förverkligas.

Marknadsföring

För att stimulera till ett ökat kollektivtrafikresande bör särskilt personer som byter bostad bearbetas. När man byter bostadsadress eller -ort är man ofta mer benägen att ändra sina invanda resvanor.

Tillbaka till innehållsförteckningen

Landsbygdsprogram

Liberalerna i Motala vill

- att de återstående allmänna grusvägarna på landsbygden beläggs.
- att det kommunala bidraget till de enskilda vägarna utgör 10 % av statsbidraget.
- att strandskyddet liberaliseras.
- att det sker en snabb bredbandsutbyggnad på hela landsbygden.
- att närtrafiken utvecklas ytterligare och görs mer känd.
- att omlandet i gränsen mellan Örebro län och Östergötlands län får en perrong för tågstopp så snart som möjligt.
- att polisen regelbundet besöker de mindre orterna på landsbygden.
- att en distriktssköterska gör hembesök i de norra delarna av kommunen.

Våra landsbygder och städer är beroende av varandra

Landsbygderna i Motala kommun har mycket goda förutsättningar att utvecklas. Det visar inte minst det ökade intresset av att flytta ut och bo naturnära under pandemiåren 2020-2021. Jordbruket är livsviktigt för att försörja kommunens befolkning. Det sysselsätter ca 300 personer och omsätter över en halv miljard kronor i Motala kommun. Åkerarealen utgör ca 25 procent av kommunen yta, ca 24.000 ha, vilket visar hur betydelsefullt jordbruket är i vår kommun. Åkermarken i de södra delarna av kommunen är en av de bördigaste i landet. Därför anser vi liberaler att kommunen ska ha en restriktiv hållning mot att exploatera åkermark. Jordbruket norr om Motala ström har en annan karaktär med mer djurhållning och mjölkproduktion.

Skogsbruket är viktigt i klimatomställningen, nya produkter tas fram med skogsråvara som bas och förädlade skogsprodukter ger landet stora exportinkomster. Skogsbruket sysselsätter drygt 100 personer och omsätter ca 150 miljoner kronor i vår kommun. Jord- och skogsbruket investerar varje år ca 100 miljoner kronor i vår kommun, vilket också ger arbetstillfällen i andra branscher på landsbygden. Tack vare coronan och den ökande digitaliseringen i samhället har antalet tjänsteföretag ökat på landsbygden. Det blir tydligt att allt fler är beroende av fiber för sin utkomst och vill flytta till landsbygden.

Förändringar av det kommunala utbudet

Om kommunen avser att göra större förändringar av det kommunala utbudet på landsbygden ska eventuella förändringar alltid föregås av en konsekvensanalys. Det kan t ex beröra en skola, ett vårdboende eller en förskola. En nämnd kan alltid föreslå sådana förändringar, men det ska sedan beredas av kommunstyrelsen och avgöras i kommunfullmäktige om förändringen ska genomföras eller inte. Kommunfullmäktige bör fastslå vissa övergripande riktlinjer om landsbygdsskolorna som den berörda nämnden bör ha som vägledning i sina bedömningar.

Landsbygdsskolorna

Landsbygdsskolornas överlevnad och utveckling ligger i möjligheten att kunna dela kunskaper, kompetens och andra resurser med andra skolor. Samarbete och samverkan gör att vi slipper att diskutera antalet elever på en skola. Skolornas geografiska upptagningsområden kan dessutom göras mer dynamiska i takt med att kommunen utvecklas och människor flyttar in i olika kommundelar. Därmed kan vi sluta räkna elever och istället börja fundera på hur vi förmedlar ut lärarkompetensen bland kommunens elever.

Allmänna vägar

Kommunen ska ha goda kontakter med Trafikverket och påtala om grusvägarna inte sköts ordentligt och även uppmärksamma behovet av att de återstående allmänna (d.v.s. statliga) grusvägarna beläggs. Dessa återfinns främst i de norra delarna, men även i den sydvästra delen av kommunen.

Trafikverket har aviserat att många glest trafikerade vägar kan komma att bli enskilda vägar. Liberalerna i Motala anser att tankar av en sådan avveckling av det allmänna vägnätet måste stoppas. Det skulle innebära att staten drar sig tillbaka på landsbygden och att en övervältring av kostnader för delar av vägnätet sker från staten till kommunen och landsbygdsbefolkningen.

Enskilda vägar

I Motala kommun finns ca 100 vägsamfälligheter som har statsbidrag och kommunalt bidrag. För att person- och godstransporterna ska fungera längst ut i vägnätet i kommunen är dessa vägar livsviktiga.

Väghållningen i staden och i tätorter finansieras helt via kommunalskatten. Det är därför viktigt att förutom statsbidraget även det kommunala bidraget behålls till de enskilda vägarna. Det kommunala bidraget har höjts till 15 % av det statliga stödet. Även det tidigare investeringsstödet till enskilda vägar bör återinföras.

Administrationen kring det kommunala bidraget ska vara enkelt för både vägsamfälligheterna och kommunen. Enskilda vägar med statsbidrag inspekteras fortlöpande av Trafikverket. De enskilda vägarna har tidigare inte inspekterats av kommunen men har nu beslutat att göra detta för att bidrag ska utbetalas. Kommunen bör istället använda Trafikverkets inspektion som bas för sin bidragsgivning varvid administrativa resurser kan sparas.

Även kortare enskilda vägar utan statligt bidrag, men med fast boende, bör få ett kommunalt bidrag baserat på en väglängd längre än 200 m, vilket tillämpas av många andra kommuner.

Belysning

När önskemål väcks om vägbelysning på landsbygden ska detta prövas mot den belysningspolicy som är framtagen av kommunen. Finansiering sker genom en förhandling mellan kommunen och Trafikverket, som oftast är väghållare på landsbygden.

Liberalare strandskydd

Statens syn på strandskyddet måste liberaliseras. Önskemål om att bygga på landsbygden kolliderar ofta med rigida strandskyddsregler. Kommunen ska därför ha en pragmatisk tillämpning av strandskyddsreglerna.

Bredband för hållbar utveckling

Liberalerna jobbar för en digital demokrati med delaktighet och ett jämlikt samhälle utan digitala klyftor. I Motala kommun ska man kunna bo och arbeta överallt. Vi vill ha levande landsbygder och samhällen som tillåter både utbildning och arbete på distans. Därmed kan tillväxten öka på ett hållbart sätt i Motala samtidigt som vi kan minska onödigt resande – vilket kostar tid, pengar och energi.

Liberalerna i Motala anser därför att man i framtida avtal om bredbandsanslutning bör skriva in att det avtalade priset ska ingå en tydlig skrivning om nyckelfärdig anslutning, vilket innebär att vid framdragning av fiber ska göras hela vägen fram till och in i huvudbyggnaden, inklusive montering och inkoppling på nätet. Vi vill också uppmuntra valfriheten och framhålla värdet av att bygga s.k. öppna nät, där kunden själv kan välja sina tjänster från olika tjänsteleverantörer.

Målet ska vara en robust installation av snabbt bredband för alla invånare enligt PTS gällande normer, så att den enskilde medborgaren eller verksamhet inte ställs utanför det digitala samhället.

Fiberutbyggnaden är även viktig för sjukvården genom att vård och omsorg digitaliseras alltmer, vilket ökar tillgängligheten till läkare, sjukvård och omsorg för personer med långt till allmänna kommunikationer.

Ambulerande distriktssköterska

Liberalerna verkar för att en distriktssköterska ska kunna göra hembesök i de norra delarna av kommunen där det är långt till vårdcentralen.

Bostadsbyggande

Färdiga detaljplaner bör finnas i alla mindre orter. De som redan finns behöver marknadsföras som utvecklings- och byggbara områden. Kommunen ska också ha en positiv inställning till kompletterande

bebyggelse på våra landsbygder.

Närtrafik

Närtrafiken erbjuder kollektivtrafik på landsbygden där linjebussar saknas. Den har successivt byggts ut och bör förbättras ytterligare. Bl.a. bör Närtrafiken gälla redan 1 km bortom en busslinje, mot idag 2 km. Information om Närtrafiken måste radikalt förbättras till de som berörs.

Busslinjer

Busslinjerna på landsbygden ska värnas i kommunens dialog med regionen. Regionen bör också ha en dialog med berörda längs busslinjerna och chaufförerna, så att tiderna passar så långt som möjligt för dem som är beroende av busslinjen.

Pendlarparkeringar

Pendlarparkeringar bör byggas ut eller kompletteras vid Motala C och vid välfrekventerade hållplatser på landsbygden. Vid Motala C bör man även kunna få parkera under en längre tid på en viss del av parkeringen, minst under 10 dygn.

Cykelvägar

Cykelvägar mellan Motala och Vadstena och Motala och Nykyrka bör byggas så snart som möjligt. Vi ser gärna att en gen cykelväg byggs via Jerusalemsbadet. Även en cykelväg mellan Nykyrka samhälle och Axéns lanthandel längs den gamla rv 50 är angelägen, liksom en cykelväg mellan Tjällmo samhälle och idrottsplatsen, samt mellan Godegårds samhälle och idrottsplatsen.

Coffice i de mindre orterna

Coffice, dvs billiga kontorsarbetsplatser, skulle man kunna ha på mindre orter på landsbygden, där kommunala lokaler skulle kunna nyttjas. Det finns många enmansföretagare på landsbygden och många av dessa är kvinnor. Vi anser att det skulle vara värdefullt om de har möjlighet att träffas i sådana kluster.

Utlokalisera kommunal verksamhet

Kommunal verksamhet som har särskild anknytning till landsbygden kan med fördel utlokaliseras till landsbygden.

Servicepunkter

Kommunen bör inrätta servicepunkter där information kan lämnas och där en dator kan lånas för digital information. Dessa kan lokaliseras till lanthandlare eller kommunala lokaler. Även bokbussen borde kunna

nyttas som en rullande servicepunkt.

Automatlanthandel

Följande småorter på Motalas landsbygd skulle kunna ha automatlanthandel: Fågelsta, Klockrike, Österstad, Älvan, Karlsby/Burnäset, Degerön och Bona. Boende i Västanvik och Godegård behöver också tillgång till en matvaruaffär.

Småskalig elproduktion

Generering av småskalig el bör förenklas och stimuleras för att minska sårbarheten av energiförsörjningen på landsbygden. Varje ledig takyta som inte fångar solstrålar är egentligen en form av långsiktig kapitalförstöring.

Tågstopp i gränslandet

För att kommunikationsmässigt få en rundare och mer tillgänglig kommun är det angeläget med ett tågstopp i Gränslandet/Tylöskog, förslagsvis i Godegård. De bärande argumenten är att 7.000 personer har Godegård som sin närmaste station och att sträckan Motala-Hallsberg är den längsta i södra Sverige, 67 km, som inte har ett tågstopp.

I Fågelsta är en pendeltågstation förberedd vid dubbelspårsutbyggnaden och den bör kompletteras med plattformar för att möjliggöra tågstopp.

Lanthandlarna viktiga nav

Affärerna på landsbygden är viktiga nav. Dels för livsmedelsförsörjningen på landsbygden, men också som en social kontaktpunkt för befolkningen. Det finns olika offentliga stöd till lanthandlare för att stärka deras konkurrenskraft.

Ny räddningsstation

Räddningsstationen i Tjällmo behöver snarast ersättas med en ny och eventuell annan kommunal verksamhet kan med fördel samlokaliseras med den, t ex hemtjänsten.

Drivmedelsförsörjning och laddplatser

Drivmedelsförsörjning och laddplatser för elbil är också viktig på landsbygden. Kommunen ska ha en positiv syn på bensinmackar på landsbygden så att drivmedel finns tillgängligt och värna om de mackar som finns. Det handlar om viktiga samhällsfunktioner.

Äganderätten

Äganderätten är en grundbult i vår liberala politik. Det är viktigt att vi försvarar den när den ifrågasätts.

Ambulerande polis

Det är viktigt att den polisiära närvaron ökar på landsbygden. Därför vill vi verka för att polisen regelbundet besöker de mindre orterna. Detta gäller även Borensberg. Där kan vi tänka oss som alternativ att ett poliskontor inrättas.

Civilsamhället

Civilsamhället är mycket aktivt på landsbygden. Bygderåd, det lokala föreningslivet, kyrkorna och näringslivet ordnar många arrangemang utan någon kommunal medverkan eller kostnad. Kommunen ska se detta engagemang som en tillgång och söka ett fördjupat samarbete med bygderåden för att utveckla bygden.

Goda förutsättningar

Landsbygden i Motala kommun har goda förutsättningar att utvecklas. Förutom försörjning på egen verksamhet så finns det stora arbetsgivare i eller i närheten av vår landsbygd. Zinkgruvan Mining är en stor och stabil arbetsgivare med närmare 400 anställda omedelbart på andra sidan länsgränsen i nordvästra delen av kommunen. I den östra delen av kommunen har Försvarsmakten en stor anläggning med många anställda.

Natur- och kulturupplevelser

Det viktigaste är naturligtvis att landsbygdsbefolkningen kan bo och verka på landsbygden. Men landsbygden är också en tillgång för stadsbefolkning för att lära känna kommunens landsbygd genom natur- och kulturupplevelser. Allt fler gårdsbutiker etableras på landsbygden som har såväl försäljning av lokalproducerade varor som mat- och kaffeserveringar. Flera konstnärer bor och verkar på landsbygden och vid konstrundor bjuds allmänheten in till deras ateljéer. Flera hembygdsföreningar i vår kommun vårdar och synliggör kulturarvet.

Tillgänglighetsanalys

Innan kommunen föreslår en större förändring av det kommunala utbudet på landsbygden bör en tillgänglighetsanalys genomföras. Detta för att få ett allsidigt faktaunderlag innan beslut fattas.

Tillbaka till innehållsförteckningen